รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๑
(สมัยวิสามัญ สมัยที่สอง)

วันอังคารที่ ๒๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

ฉบับสำนักการพิมพ์
ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๓๐ (สมัยวิสามัญ สมัยที่สอง) พ.ศ. ๒๔๘๐

หน้า

ครั้งที่ ๑๑/๒๔๙๐ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒
วันอังคารที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๔๙๐

๑. รับรองรายงานการประชุมสภา ฯ ครั้งที่ ๑๕ และ ๑๖/๒๔๙๙ (วิสามัญ ครั้งที่ ๒) สมัยที่ ๒ ๒๔๐

๒. กระทู้ถาม

(๑) เรื่อง อัตรานักเรียนและเทียบหลักสูตร ของ พ.อ. พระยาวิเศษสิงหนาท ๒๔๐

(๒) เรื่อง สร้างม้ารองเขียนหนังสือให้นักเรียนประชาบาล ของ ขุนคุรุการพิจิตร ๒๔๑

(๓) เรื่อง ตำแหน่งธรรมการอำเภอว่าง ของ นายมงคล รัตนวิจิตร ๒๔๒

(๔) เรื่อง ทำที่พักให้ราษฎรตามอำเภอ ของ ขุนคุรุการพิจิตร ๒๔๓

(๕) เรื่อง อัตราค่าตั้งถังและการถ่ายเทอุจจาระ ของ พ.อ. พระยาวิเศษสิงหนาท ๒๔๔

หน้า

(๖) เรื่อง ป้องกันไม่ให้ส่งข้าวเปลือกออกนอกประเทศ ของ นายแช่ ยูนิพันธุ์ ๒๔๖

(๗) เรื่อง การใช้เครื่องชั่งตวงวัดโดยวิธีทุจริต ของ พ.ต. หลวงศักดิ์รณการ ๒๔๗

(๘) เรื่อง ขอให้งดการผูกขาดกลองไข่เน่า ของ ขุนคุรุ-การพิจิตร ๒๔๘

(๙) เรื่อง การแจกพันธุ์ผ้าย ของ นายสว่าง ศรีวิโรจน์ ๒๔๙

(๑๐) เรื่อง การหาทุนและเตรียมผีกคนไว้เพื่อตั้งธนาคารชาติ ของ ร.ท. ทองคำ คล้ายโอภาส ๒๔๙

(๑๑) เรื่อง สินค้าขาออก ของ นายสนิท เจริญรัฐ ๒๔๙

๓. ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพนัง (ฉบับ-ที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๙๐ ของรัฐบาล ๒๕๓

๔. ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อจัดสร้างสถานีทดลองการเกษตรกลาง จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๙๐ ของรัฐบาล ๒๕๗

๕. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยป่าสงวน พุทธศักราช ๒๔๙๐ ของรัฐบาล ๒๖๐

๖. ญัตติขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระ ของรัฐบาล ๒๗๘

๗. ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๙๐ ซึ่งคณะกรรมาธิการสามัญ ชุดที่ ๓ พิจารณาเสร็จแล้ว เป็นการพิจารณาในวาระ ที่ ๒ และที่ ๓ ๒๗๘

๘. ร่างพระราชบัญญัติโอนเงินในงบประมาณ ประจำปีพุทธ-ศักราช ๒๔๙๐ ซึ่งคณะกรรมาธิการสามัญ ชุดที่ ๓ พิจารณาเสร็จแล้ว เป็นการพิจารณาในวาระที่ ๒ และที่ ๓ ๒๗๙

หน้า

๙. ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการทำยางสน พุทธศักราช ๒๔๘๐ ซึ่งคณะกรรมาธิการสามัญ ชุดที่ ๒ พิจารณาเสร็จแล้ว เป็นการพิจารณาในวาระที่ ๒ และที่ ๓ ๒๗๙

๑๐. ญัตติด่วนของนายท่องอยู่ พุฒพัฒน์ (ธนบุรี) เรื่อง ขอให้สภา ฯ หยุดการประชุมในวันเข้าปฏิบัติพรรษาในวันที่ ๒๒, ๒๓, และ ๒๔ ๒๙๑

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๑/๒๔๘๐ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒

วันอังคารที่ ๒๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๓๗ นาฬิกา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร: วันนี้มีสมาชิกมาประชุม ๘๐ ท่านเป็นองค์ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมสภาฯ ครั้งที่ ๑๕ และ ๑๖/๒๔๗๙ (วิสามัญ ครั้งที่ ๒) สมัยที่ ๒ ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้าน ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมยินยอมวาระต่อไปกระทู้ถาม กระทู้ที่ ๑ ของ พ.อ.พระยาวิเศษสิงหนาท เรื่องอัตรานักเรียนและเทียบหลักสูตร

พ.อ.พระยาวิเศษสิงหนาท (ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก): ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการดังนี้ ๑. อัตารับนักเรียนเข้าเรียนในแผนกวิชาต่าง ๆ ในจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ณ บัดนี้ แผนกวิชาเคมีจำนวนเท่าใด ๒. นักเรียนผู้ที่เรียนสำเร็จมัธยมบริบูรณ์แล้ว มีความประสงค์จะเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยมากมายก็มิสามารถจะเข้าเรียนได้ เนื่องจากอัตรารับมีไม่พอ จนถึงกับต้องมีการสอบไล่แข่งขันแย่งกันเข้า รัฐบาลจะรีบจัดการให้เขาได้เข้าเล่าเรียนได้มากกว่าที่เป็นอยู่บัดนี้จะได้หรือไม่ เพราะเหตุใด ๓. ประกาศนียบัตรของโรงเรียนราษฎรที่กระทรวงธรรมการและมหาวิทยาลัยยอมรับเทียบเท่ากับโรงเรียนรัฐบาลแล้วนั้นมีโรงเรียนใดบ้าง และโรงเรียนใดบ้างที่รัฐบาลไม่รับเสมอด้วยโรงเรียนของรัฐบาล เพราะเหตุใด

ขุนสุคนธวิทศึกษากร (รัฐมนตรีช่วยราชการกระทรวงธรรมการ): กระทรวงธรรมการขอตอบดังนี้ ๑ ใน พ.ศ. ๒๔๘๐ อัตารับเรียนในแผนกต่าง ๆ คือแผนกอักษรศาสตร์ ๘๐ คน แผนกวิทยาศาสตร์ ๔๐

คน แผนกเตรียมแพทยศาสตร์ ๙๐ คน แผนกวิศวกรรมศาสตร์ ๖๘ คน แผนกสถาปัตยกรรมศาสตร์ ๖๐ คน แผนกสัตวศาสตร์ ๒๐ คน แผนกเภสัชกรรมศาสตร์ ๒๐ คน แผนกสถาปัตยกรรมมีนักเรียนสมัครเข้าสอบได้เพียง ๙ คน และแผนกเภสัชกรรมศาสตร์เพียง ๒ คน แผนกอื่น ๆ รับเต็มตามจำนวนข้างบนนั้น ๒. การสอบเพื่อคัดเลือกเข้าเรียนแผนกต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยนั้น ไม่ใช่เนื่องจากเหตุที่มีผู้สมัครเข้าเรียนมากเกินอัตราอย่างเดียว แต่ประกอบด้วยเหตุอื่น ๆ อีกด้วย เช่นคัดเลือกผู้ที่ประกอบด้วยวุฒิอยู่ในระดับที่จะเข้าศึกษาในแผนกนั้นไม่ได้ เป็นผู้ที่มีสุขภาพไม่สมบูรณ์พอที่จะศึกษาไปได้ตลอดเวลา นอกจากนี้บางแผนกมีผู้สมัครไม่เต็มอัตราที่อาจรับได้ ๓. โรงเรียนราษฎร์ที่กระทรวงธรรมการยอมรับเทียบประกาศนียบัตรเท่ากับโรงเรียนรัฐบาลนั้นมี ๘ โรงเรียน คือ ๑. โรงเรียนราชินีตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๐ ๒. โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๓ ๓. โรงเรียนปรินซ์รอยแยลวิทยาลัยตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๔ โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๕ ๕. โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๘ ๖. โรงเรียนอัสสัมชัญ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๑ ๗. โรงเรียนเซนต์แมรีมิชชัน (เอส.พี.จี.) ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๘ ๘. โรงเรียนอำนวยศิลป์ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๕ ทั้งนี้เฉพาะชั้นอื่น ๆ นอกจากชั้นมัธยมบริบูรณ์เท่านั้น โรงเรียนนอกจากที่กล่าวนี้ไม่เทียบเท่า เพราะยังมีคุณภาพไม่เข้าเกณฑ์

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กระทู้ต่อไป ของขุนคุรุการวิจิตร เรื่อง สร้างม้ารองเขียนหนังสือให้นักเรียนประชาบาล

ขุนคุรุการวิจิตร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิจิตร) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการดังนี้ โรงเรียนประชาบาลตามชนบทในจังหวัดพิจิตร เวลานี้นักเรียนไม่มีม้ารองเขียน นักเรียนต้องนั่งเขียนหนังสือพื้นตามศาลาวัดทำให้หลังขดหลังงอ เรียกว่าผิดด้วยอนามัย ซึ่งเด็กจะมีความเติบโตไปในภายหน้า ข้าพเจ้าขอถามรัฐบาลว่า จะหาเงินการจรรายใดรายหนึ่งสร้างม้ารองเขียนจ่ายไปให้โรงเรียนประชาบาลตามชนบทในจังหวัดพิจิตรจะได้หรือไม่เพราะเหตุใด

ขุนสุคนธวิทศึกษากร (รัฐมนตรี

ช่วยว่าราชการกระทรวงธรรมการ) : กระทรวงธรรมการขอตอบว่ากระทรวงธรรมการได้แบ่งงบประมาณประเภทค่าพัสดุไปให้ทุกจังหวัดซึ่งอาจจ่ายเพื่อการนี้ได้อยู่แล้ว

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กระทู้ต่อไปของนายมงคล รัตนวิจิตรเรื่องตำแหน่งธรรมการอำเภอว่าง

นายมงคล รัตนวิจิตร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการดังต่อไปนี้ ๑. ธรรมการอำเภอยังว่างอยู่ทั้ง ๔๐ อำเภอ จริงหรือไม่ ถ้าจริงได้ให้ใครทำงานในหน้าที่สำคัญนั้นแทน ๒. ได้มีการออกคัดเลือกครูเพื่อบรรจุเป็นธรรมการอำเภอตั้ง ๖ เดือนมาแล้ว ยังไม่ได้บรรจุจริงหรือไม่ จะบรรจุได้เสร็จเพียงใด เมื่อใดเหตุใดจึงชักช้านัก ๓. ได้ดำริจะให้มีผู้ช่วยธรรมการอำเภอหรือไม่

ขุนสุคนธวิทศึกษากร (รัฐมนตรีช่วยการกระทรวงธรรมการ) : กระทรวงธรรมการขอตอบว่า ๑. ขณะนี้ธรรมการอำเภอยังว่างอยู่ ๕ อำเภอ เพิ่งว่างลงเนื่องจากการโยกย้าย กำลังพิจารณาจะบรรจุอยู่แล้ว ๒. ให้พิจารณาบรรจุอยู่แล้ว ๓. ได้เคยดำริเหมือนกัน

นายมงคล รัตนวิจิตร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช) : สำหรับข้อ ๒ ที่ว่าครูที่สอบไล่เพื่อบรรจุทำการนั้น รัฐบาลตอบว่าบรรจุแล้ว อยากจะทราบว่าบรรจุหมดแล้วหรือยัง

ขุนสุคนธวิทศึกษากร (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงธรรมการ) : สำหรับอัตราตำแหน่งที่ว่างได้มีอยู่นั้น ได้บรรจุตามลำดับของผู้ที่สอบไปได้เต็มหมดแล้ว แต่ว่าเพิ่งได้บรรจุไปเมื่อเร็วๆ นี้ เพราะฉะนั้นในขณะนี้จึงขอเรียนว่าได้บรรจุแล้ว

นายมงคล รัตนวิจิตร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช) : สำหรับข้อ ๓ ที่ว่าดำริให้มีผู้ช่วยธรรมการอำเภอ จะบรรจุได้เมื่อใด

ขุนสุคนธวิทศึกษากร (รัฐมนตรีช่วยการกระทรวงธรรมการ) : สำหรับข้อเท็จจริงที่ได้เรียนว่าได้เคยดำริเหมือนกันนั้นย่อมทราบกันอยู่ทั่วไปแล้วว่ากระทรวงธรรมการได้เคยมีผู้ช่วย

ธรรมการอำเภอครั้งหนึ่ง แต่ว่าในขณะนี้เปลี่ยนแปลงไป ในบัดนี้พวกนั้นได้เลื่อนเป็นธรรมการอำเภอไปแล้ว ในการที่จะตำรีผู้ช่วยธรรมการอำเภอหรือไม่นั้นก็ต้องอาศัยวงเงินในงบประมาณที่จะตั้งไว้ เพราะฉะนั้นเมื่อได้รับอนุมัติเมื่อไร ก็จะบรรจุเมื่อนั้น

นายมงคล รัตนวิจิตร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช): ตำรีจะของบประมาณสำหรับบรรจุตำแหน่งธรรมการอำเภอหรือไม่ในปีนี้

ขุนสุคนธวิทศึกษากร (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงธรรมการ) : ไก้ตำรีจะขอ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร: กระทู้ต่อไป ของขุนคุรุการพิจิตร เรื่องทำที่พักให้กรมการอำเภอ

ขุนคุรุการพิจิตร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิจิตร) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังนี้ ราษฎรในท้องที่อำเภอต่าง ๆ เมื่อมีเรื่องเกี่ยวข้องแก่อำเภอ เช่นเสียเงินรัชชูปการ เสียภาษีอากรตลอดจนการทำตั๋วพิมพ์รูปพรรณสัตว์พาหนะ และกิจการอื่น ๆ คณะกรมการอำเภอทำธุระให้ไม่ทัน ราษฎรจำต้องค้างคืน การค้างคืนนี้เป็นสิ่งสำคัญแก่ราษฎรจำต้องนอนตามศาลาวัดหรือนอนกลางดินเป็นต้น ข้าพเจ้าขอถามรัฐบาลว่า จะลงทุนสร้างที่พักไว้ให้ราษฎรสักอำเภอละหนึ่งแห่งจะได้หรือไม่ หากเงินไม่มีจะสั่งให้กรมการอำเภอเรี่ยไรสร้างขึ้นจะได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

พระยาศรีเสนา (รัฐมนตรี): กระทรวงมหาดไทยขอตอบว่าการจะให้สร้างที่พักตามอำเภอเพื่อให้ราษฎรที่มากิจธุระติดต่อกับอำเภอให้พักอาศัยนั้น กระทรวงมหาดไทยไม่อาจจะสร้างขึ้นได้ เพราะเกี่ยวด้วยไม่มีเงินและการจะเรี่ยไรจากราษฎรก็เห็นว่าไม่สมควร เพราะเวลานี้ราษฎรมีฐานะผิดเคืองอยู่โดยทั่ว ๆ ไป อนึ่งเห็นว่ายังไม่มีความจำเป็นที่จะสร้างขึ้น กล่าวคือราษฎรที่มาติดต่อกับอำเภอนั้นไม่ได้มากิจธุระกับอำเภออย่างเดียว ย่อมมาเพื่อกิจธุระส่วนตัวและเพื่อประโยชนอื่น ๆ ด้วย กล่าวว่าโดยเฉพาะผู้ที่มาติดต่อกับอำเภอโดยตรงแล้ว โดยมากมาเช้ากลับบ่าย แต่พวกที่จำเป็นต้องค้างคืนนั้น เข้าใจว่าคงจะเกี่ยวด้วยกิจธุระส่วนตัวยังไม่เสร็จนั่นเอง หากว่าที่มาติดต่อกับผู้

อำเภอโดยตรงจำเป็นต้องค้างคืนเพราะอำเภอทำงานให้ไม่ทันในวันนั้น ก็ย่อมได้รับความอุปการจากอำเภอให้ได้อาศัยบนที่ว่าการอำเภอหรือฝากอาศัยตามสถานีตำรวจใกล้ ๆ นั้น หรือจากผู้ที่คุ้นเคยกันได้อยู่แล้ว

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กระทู้ต่อไป ของพระยาวิเศษสิงหนาท เรื่องอัตราค่าตั้งถังและการถ่ายเทอุจจาระ

พ.อ. พระยาวิเศษสิงหนาท (ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีมหาดไทยดังต่อไปนี้ ข้อ ๑ มีความจำเป็นอย่างใดหรือที่รัฐบาลต้องรับเสียเอง คือไม่ยอมให้เอกชนหรือบริษัทใด ๆ รับผูกขาดทำการตั้งถังและถ่ายอุจจาระตามบ้านเรือนเอกชน ๓. ราคาค่าตั้งถังของรัฐบาลที่เป็นอยู่บัดนี้แพงกว่าของบริษัทที่แล้วมา ทั้ง ๆ ที่เขาต้องเสียค่าธรรมเนียม เมื่อรัฐบาลรับทำเองกลับแพงขึ้น จึงเป็นการเดือดร้อนแก่ผู้ใช้ ขอทราบว่ารัฐบาลจะได้พิจารณาราคาเทียบเท่าบริษัทบ้างหรือไม่ ๒. อัตราค่าตั้งถังอยู่บัดนี้มีอยู่ ๓ ชนิด คือเก็บทุกวันเดือนละ ๓ บาท เก็บวันเว้นวันเดือนละ ๑.๐๐ บาท ขอถามว่าที่ต้องแบ่งถังนั้นด้วยมีเหตุผลประการใด

พระยาศรีเสนา (รัฐมนตรี) : รัฐบาลขอตอบว่า ๑. เหตุที่รัฐบาลจัดทำการกำจัดอุจจาระเสียเองนั้นก็เพราะปรากฏว่า เอกชนหรือบริษัทที่รับผูกขาดไปไม่สามารถจัดทำให้สะอาดเรียบร้อยถูกต้องตามหลักการอนามัยได้ มีการผิดสัญญาต้องปรับและว่ากล่าวกันเสมอแล้วก็หาได้เกิดผลดีขึ้นไม่ ฉะนั้นรัฐบาลจึงต้องจัดทำเสียเอง เพื่อให้เป็นการถูกสุขลักษณะยิ่งขึ้น ๒. อัตราค่าตั้งถังของรัฐบาลนั้นไม่แพงกว่าบริษัทที่เคยทำมา กลับถูกกว่าเสียอีกด้วย ดังจะเทียบให้เห็นต่อไปนี้ อัตราของบริษัท ๑. ถังขนาดประมาณ ๑๐ ลิตร เก็บวันเว้นวันเป็นเงินเดือนละ ๑.๕๐ บาท ๒. ถังขนาดประมาณ ๑๕ ลิตร เก็บวันเว้นวันเป็นเงินเดือนละ ๒.๐๐ บาท ๓. ถังขนาดประมาณ ๒๐ ลิตร เก็บทุกวันเป็นเงินเดือนละ ๔.๐๐ บาท อัตราของรัฐบาล ๑. ถังขนาด ๒๐ ลิตร เก็บวันเว้นวันเป็นเงินเดือนละ ๑.๕๐ บาท ๒. ถังขนาด ๓๐ ลิตร เก็บทุกวันเป็นเงินเดือนละ ๓.๐๐ บาท

ตามอัตราข้างบนนี้ จะเห็นได้ว่าอัตราค่าตั๋งถังของรัฐบาลถูกกว่าของบริษัท นอกจากนี้รัฐบาลต้องใช้เครื่องอุปกรณ์ถูกหลักอนามัยและดีกว่าของบริษัท ทั้งได้ทำความสะอาดให้กับส้วมสัปดาห์ละสองครั้ง ซึ่งผิดกับบริษัทที่ทำให้เดือนละครั้งเดียว ทั้งนี้เพราะรัฐบาลมีจุดประสงค์ให้ได้ผลในทางอนามัยมากกว่าการค้ากำไร ๓. การที่รัฐบาลตั้งเก็บค่าตั๋งถังเป็น ๒ ชนิดนั้น ก็เพื่อเป็นการประหยัดทั้งฝ่ายรัฐบาลและราษฎร คือการที่รัฐบาลใช้ถังขนาดเดียว เพื่อประหยัดในการทำถังแบบเดียวและเพื่อสะดวกต่อการบรรจุรถขนส่งด้วย และที่แบ่งเป็นเก็บวันเว้นวันกับทุกวันนั้น ก็เพื่อประโยชน์ในทางประหยัดของราษฎร กล่าวคือ ผู้ที่มีการใช้ส้วมน้อย ก็อาจจะเสียเงินน้อยลงได้ โดยขอตั้งถังในอัตราที่เก็บสองวันต่อหนึ่งครั้ง ส่วนในอัตราที่ตั้งเก็บทุกวันนั้น เป็นธรรมดาที่ต้องเพิ่มราคาแพงขึ้นอีกหนึ่งเท่า เพราะต้องเปลืองค่าแรงและค่าขนส่งมาก ทั้งนี้ก็เพื่อประโยชน์แก่อนามัยของประชาชนนั่นเอง

พ.อ. พระยาวิเศษสิงหนาท (ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก) : ข้าพเจ้าขอชี้แจ้งว่า รัฐบาลได้รับอยู่แล้วว่าการตั้งถังที่รัฐบาลทำนี้เพื่อให้ถูกอนามัย หรือรัฐบาลได้ตั้งถังขนาดเดียวกันอย่างหนึ่ง เก็บวันเว้นวันเดือนละ ๖ สลึง เก็บทุกวันราคาเดือนละ ๓ บาท การเก็บวันเว้นวันนั้น ก็แปลว่าจะต้องตั้งค้างเช่นนี้เป็นการถูกอนามัยแล้วหรือ ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการรบกวนด้วยประการทั้งปวง เช่นเป็นการขัดต่ออนามัย นอกจากนั้นอาจแพร่โรคได้ เช่น แมลงวันย่อมจะตอมไต่ของทั่วไปหมด ถังขนาดเดียวกันแล้วทำ ๒ ชนิดนั้น ดูประหนึ่งว่ารัฐบาลมีนโยบายว่าจะต้องให้ผู้ที่ทนความรบกวนไม่ได้.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านอย่าอภิปรายผ่าน ขอให้ท่านถามเป็นกระทู้คำถาม

พ.อ. พระยาวิเศษสิงหนาท (ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก) : การที่รัฐบาลทำเช่นนี้ รัฐบาลคิดหรือไม่ว่า ผู้ที่ตั้งถังแล้วเก็บวันเว้นวันเขาจะได้รับความรำคาญเดือดร้อนผิดหลักอนามัยเป็นอันมาก เหตุไรรัฐบาลจึงไม่คิดถึงหลักอนามัย แล้วก็เก็บทุก ๆ วัน ให้มีอัตราเดียวกัน แม้เมื่อจะถือว่าการที่ต้องทำการเก็บทุกวัน จะต้อง

เปลืองมากขึ้นก็จริง แต่ว่าการงานของเรา ข้าพเจ้าเข้าใจว่าคงจะเป็นเงินเดือน เพราะฉะนั้นเขาไม่ทำทางหนึ่ง เขาก็ทำอีกทางหนึ่ง

พระยาศรีเสนา (รัฐมนตรี) : รัฐบาลได้คิดอยู่แล้ว

พ.อ. พระยาวิเศษสิงหนาท (ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก) : ข้าพเจ้าไม่ทราบว่ารัฐบาลคิดอย่างไร คิดอยู่แล้ว คือคิดว่าจะเก็บทุกวันอย่างนั้นหรือ

พระยาศรีเสนา (รัฐมนตรี) : เก็บทุกวันก็เสีย ๓ บาท เก็บวันเว้นวันก็เสีย ๖ สลึง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กระทู้ต่อไป ของนายแช่ ยูนิพันธุ์ เรื่องบ้องกันไม่ให้ส่งข้าวเปลือกออกนอกประเทศ

นายแช่ ยูนิพันธุ์ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการดังนี้ เนื่องจากสินค้าข้าวของประเทศเราที่ต่างประเทศยังต้องการซื้ออยู่มากในเวลานี้ ก็เนื่องจากเป็นข้าวที่มีคุณภาพดีเยี่ยมที่สุดในโลก แต่ปรากฏว่าเวลานี้ชาวนาของเรายังไม่ได้ใช้พันธุ์ข้าวที่ดีเยี่ยมของเมืองเราปลูกกันโดยทั่วถึงอย่างหนึ่ง กับปรากฏว่าต่างประเทศได้พยายามที่จะใช้พันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพดีเยี่ยมของเมืองเราไปทำการเพาะปลูกในประเทศของเขาอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งถ้าต่อไปชาวต่างประเทศได้บำรุงการเพาะปลูกของเขาให้ได้พันธุ์ข้าวที่ดีเช่นข้าวไทยแล้ว ข้าวไทยเราก็จะขายไม่ได้ต่อไป ฉะนั้นขอทราบว่ารัฐบาลได้คิดที่จะบ้องกันมิให้ส่งข้าวเปลือกของเราออกนอกประเทศ เพื่อมิให้ใครเอาไปใช้ทำการเพาะปลูกในต่างประเทศบ้างหรือยัง

พ.อ. พระยาฤทธิ์อัคเนย์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ) : สินค้าข้าวเปลือกที่ส่งไปขายต่างประเทศเวลานี้ตามสถิติปรากฏว่ามีราว ๒ เปอร์เซ็นต์เท่านั้น และข้าวเปลือกที่ส่งไปก็เป็นข้าวที่พ่อค้าเก็บรวบรวมซื้อจากท้องที่ต่าง ๆ กันจึงไม่เป็นพันธุ์ข้าวชนิดเดียวกัน และไม่เหมาะที่จะเอาไปทำพันธุ์ อีกประการหนึ่งพันธุ์ข้าวชนิดหนึ่ง ๆ ย่อมจะเหมาะกับพื้นที่และอาศัยธรรมชาติเป็นแห่ง ๆ ไป ไม่ใช่ใช้ปลูกได้ทั่ว ๆ ไป แม้ใน

ประเทศสยามเอง เราใช้พันธุ์ข้าวพันธุ์เดียวกัน แต่ปลูกต่างท้องที่ก็ปรากฏว่าไม่ได้ผลดีเท่ากัน ฉะนั้นเวลานี้รัฐบาลจึงยังไม่มีนโยบายจะป้องกันการส่งข้าวเปลือกไปขายต่างประเทศ ตรงข้ามกลับมีนโยบายที่จะส่งเสริมให้ขายได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

นายแข ยูนิพันธุ์ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี) : ที่ท่านรัฐมนตรีตอบว่าพันธุ์ข้าวอาจจะปลูกไม่ได้สำหรับท้องถิ่นหนึ่ง ๆ ซึ่งข้าวในท้องถิ่นหนึ่งจะปลูกในท้องถิ่นหนึ่งไม่ได้ รัฐบาลทราบหรือไม่ว่า ข้าวพันธุ์ที่ดีของประเทศสยาม อาจจะปลูกในต่างประเทศได้ดี และจะทราบได้แน่นอนอย่างไร

พ.อ. พระยาฤทธิอัคเนย์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ) : ที่ตอบว่าข้าวพันธุ์ที่ไปปลูกในท้องที่บางแห่งไม่ได้ผล และไม่ดีไปปลูกได้ก็เนื่องจากทางหลักวิชา ซึ่งทางกรมเกษตร ฯ ได้ทำการทดลองอยู่แล้ว นี่เราพูดถึงในประเทศสยามเรา เพราะฉะนั้นจึงสันนิษฐานได้ว่า ถ้าหากว่าท้องที่นอกเขตประเทศสยามอาจจะดีหรือไม่ดีก็ได้ แต่ว่าเท่าที่ทดลองอยู่แล้วภายในประเทศไม่ได้ผลดี ไม่เท่ากับเราได้ปลูกในท้องที่ที่เราได้ปลูกอยู่แล้ว

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กระทู้ต่อไป ของ พ.ต. หลวงศักดิ์รณการ เรื่องการใช้เครื่องชั่งตวงวัดโดยวิธีทุจริต

พ.ต. หลวงศักดิ์รณการ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดบุรีรัมย์) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการต่อไปนี้ เครื่องชั่งตวงวัด ซึ่งรัฐบาลได้ออกใช้ตามพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัดนั้น บัดนี้ปรากฏว่ามีบุคคลบางจำพวกกระทำการทุจริตคิดมิชอบโดยนำเอาวัตถุต่อเติมให้หนักหรือทำให้สึกหรอเพื่อให้เบา อันเป็นอุบายในการค้าเพื่อเอาเปรียบแก่ราษฎรผู้โง่เขลารู้ไม่เท่าถึง รัฐบาลมีนโยบายอย่างไรบ้าง ที่จะกำจัดบุคคลที่ทำการทุจริตต่อราษฎร เพื่อไม่ให้ราษฎรถูกโกงจากพ่อค้าหน้าเลือดอย่างที่เป็นอยู่บัดนี้

พ.อ. พระบริภัณฑ์ยุทธกิจ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ):

รัฐบาลขอตอบดังนี้ การกำจัดบุคคลที่ทำการทุจริตต่อราษฎร เนื่องในการแก้ไขเครื่องชั่งตวงวัดนั้น มีบทบัญญัติวางโทษไว้อย่างหนักในพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๔๗๖ อยู่แล้ว และเพื่อเป็นการปราบปรามการทุจริต ยังได้มีพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ อีกฉบับหนึ่ง ให้ค่าสินบนแก่ผู้จับ นำจับหรือนำความมาแจ้งต่อเจ้าพนักงาน นอกจากนี้แล้วยังมีการส่งเจ้าหน้าที่ออกตรวจทำการสำรวจทั่วไปอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้งอีกด้วย

พ.ต. หลวงศักดิ์รถการ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดบุรีรัมย์) : เจ้าหน้าที่บางแห่งไปถึงตามแต่ทางรถไฟจะไปถึง ที่รถไฟไปไม่ถึงรัฐบาลได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปสำรวจบ้างหรือเปล่า

พ.อ. พระบริภัณฑ์ยุทธกิจ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ): รัฐบาลมีเจ้าหน้าที่พอจำกัดแต่รัฐบาลได้มีพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัดทั่วพระราชอาณาจักร เพราะฉะนั้นการขึ้นทะเบียนเครื่องชั่งตวงวัดทั่วพระราชอาณาจักรเสร็จแล้วจะได้ส่งเจ้าหน้าที่ออกไปทำการสำรวจเป็นพิเศษเสมอ ๆ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กระทู้ต่อไป ของขุนคุรุการพิจิตร เรื่องขอให้งดการผูกขาดคลองไข่เน่า

ขุนคุรุการพิจิตร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิจิตร) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีเกษตราธิการดังต่อไปนี้ ด้วยคลองไข่เน่า ตำบลบางมูลนาค อำเภอบางมูลนาค จังหวัดพิจิตร ในฤดูน้ำ น้ำไหลเข้าและไหลออกทำให้น้ำท่วมข้าวตายหมดประการหนึ่ง และถ้าน้ำในท้องน้ำลดลงรวดเร็ว น้ำในนาก็ไหลออกหมด ทำให้ต้นข้าวตายมาก ทุ่งนาตอนนี้มีรวมกันถึง ๕ ตำบล คือตำบลบางมูลนาค ตำบลท่าบัว ตำบลวัดฝาง และตำบลทุ่งอ้อย ข้าพเจ้าขอถามรัฐบาลจะงดการผูกขาด เพื่อเปิดโอกาสให้ราษฎรทำทำนบกั้นน้ำจะได้หรือไม่เพราะเหตุใด

พ.อ. พระยาฤทธิอัคเนย์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ) : กระทู้ถามเรื่องนี้กำลังสอบสวนอยู่ เพราะเป็นข้อเท็จจริง

เพราะฉะนั้นในขณะนี้ยังตอบไม่ได้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กระทู้ต่อไป ของนายสว่าง ศรีวิโรจน์ เรื่อง การแจกพันธุ์ผ้าย

นายสว่าง ศรีวิโรจน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการดังนี้ ด้วยได้ทราบว่าเมล็ดพันธุ์ผ้ายที่กรมเกษตรา และการประมงกำลังแจกจ่ายแก่ราษฎรเพื่อปลูกนั้น เวลานี้กรมเกษตรและการประมงไม่มีแจก ทั้งไม่มีเงินจะซื้ออีกต่อไป และทราบอีกว่าราษฎรหลายจังหวัดยังต้องการพันธุ์ผ้ายเพื่อปลูกให้ทันในกลางปีนี้ อยากทราบว่ารัฐบาลจะจัดหาเงินซื้อพันธุ์ผ้ายให้ทันความประสงค์ของราษฎรหรือไม่

พ.อ. พระยาฤทธิอัคเนย์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ): เรื่องนี้หากมีความจำเป็นจริง ๆ ทางการก็จะได้พยายามหาเงินเพื่อซื้อพันธุ์ผ้ายแจกจ่ายให้แก่ราษฎรต่อไป

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กระทู้ต่อไปของนายร้อยโท ทองดำ คล้ายโอภาส เรื่องควรหาทุนและเตรียมผึกคนไว้เพื่อตั้งธนาคารชาติ

ร.ท. ทองดำ คล้ายโอภาส (ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี): ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามดังต่อไปนี้ ๑. รัฐบาลได้คิดหาทุนและเตรียมผึกคนเพื่อจัดตั้งธนาคารชาติไว้บ้างหรือไม่ ๒. ถ้าไม่เช่นนั้นหมายความว่า รัฐบาลจะไม่คิดตั้งธนาคารชาติเสียเลยกระนั้นหรือ

ขุนลมาหารหิตะคดี (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง) : กระทรวงการคลังขอตอบว่า ข้อ ๑. ยังไม่ได้หาทุนและยังไม่ได้ผึกคน ๒. แต่ไม่ได้หมายความว่า รัฐบาลไม่ได้คิดตั้งธนาคารชาติ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กระทู้ต่อไป คือกระทู้ด่วน ของนายสนิท เจริญรัฐ

นายสนิท เจริญรัฐ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ดังต่อไปนี้ว่า เนื่องด้วยได้ปรากฏจากรายงานของกรมศุลกากรว่าสินค้าขาออกในระหว่างเดือนเมษายน พฤษภาคม และมิถุนายน ปีนี้สำหรับท่ากรุงเทพ ฯ ได้ลดลงเป็นอันมาก เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันใน พ.ศ.

๒๔๗๙ คือรวมจำนวนเงินราคาสินค้าขาออกถึง ๔,๕๐๐,๔๔๓ บาท จึงขอให้รัฐบาลชี้แจงเหตุผลในเรื่องนี้ รวมทั้งนโยบายที่รัฐบาลจะดำเนินการปรับปรุงภาวะการเช่นนี้ให้ฟื้นคืนดีขึ้นต่อไป

พ.อ. พระบริภัณฑ์ยุทธกิจ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ) : รัฐบาลขอตอบว่า เหตุผลที่สินค้าขาออกทางภาคกรุงเทพ ฯ ในระหว่างเดือนเมษายน พฤษภาคม และมิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๐ ลดลงเป็นเงินจำนวนมากนั้น เนื่องมาจากมีสินค้าเข้าส่งไปจำหน่ายต่างประเทศน้อยลง เพราะการทำนาในปี พ.ศ. ๒๔๗๙ เสียหายมาก ตามรายงานของกรมพาณิชย์ปรากฏว่าข้าวสำหรับจะส่งไปจำหน่ายต่างประเทศจะมีน้อยกว่าที่แล้วมาไม่ต่ำกว่า ๔๐๐,๐๐๐ เมตริกตัน ส่วนในท้องตลาดประมาณว่าจะมีข้าวเหลือสำหรับขายต่างประเทศน้อยกว่าฤดูก่อนถึง ๗๐๐,๐๐๐ — ๙๐๐,๐๐๐ ตัน เมื่อมีข้าวสำหรับขายในต่างประเทศเหลืออยู่น้อยกว่าฤดูก่อนเป็นจำนวนตั้งหลายแสนตันดังนี้ ก็ย่อมเป็นธรรมดาที่สินค้าข้าวขาออกในเดือนต่าง ๆ ใน พ.ศ. ๒๔๘๐ จะต้องน้อยกว่า พ.ศ. ๒๔๗๙ มาก ทำให้ยอดรวมสินค้าขาออกในเดือนต่าง ๆ ตกต่ำไป ดังจะเห็นได้จากสถิติต่อไปนี้ เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๔๘๐ สินค้าข้าวขาออก ๕,๓๔๐,๒๕๗ บาท รวมยอดเงินสินค้าขาออก ๗,๔๒๕,๑๔๒ บาท เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๔๗๙ สินค้าข้าวขาออก ๔,๕๑๔,๒๔๕ บาท รวมยอดสินค้าขาออก ๑๑,๑๔๑,๒๙๐ บาท เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๐ สินค้าข้าวขาออก ๔,๕๗๗,๕๔๗ บาท รวมยอดสินค้าขาออก ๗,๘๑๔,๖๒๔ บาท เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๗๙ สินค้าข้าวขาออก ๘,๔๐๘,๘๐๕ รวมยอดเงินสินค้าขาออก ๑๑,๗๒๐,๔๑๓ บาท เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๐ สินค้าข้าวขาออก ๔,๓๖๒,๐๘๒ บาท รวมยอดสินค้าขาออก ๗,๓๙,๒๒๖ บาท เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๙ สินค้าข้าวขาออก ๗,๗๔๓,๙๗๖ บาท รวมยอดสินค้าขาออก ๑๐,๑๐๕,๑๘๙ บาท รวม พ.ศ. ๒๔๘๐ สินค้าข้าวขาออก ๑๔,๒๗๕,๙๒๖ บาท รวมยอดสินค้าขาออก ๒๓,๖๓๐,๔๗๙ รวม พ.ศ. ๒๔๗๙ สินค้าข้าวขาออก ๒๕,๒๖๕,๘๖๐ บาท รวมยอดสินค้าขาออก ๓๒,๑๙๓,๒๙๒

บาท ตามตัวเลขข้างบนนี้จะเห็นได้ว่ายอดสินค้าขาออกในระยะ ๓ เดือนแรกของปี พ.ศ. ๒๔๘๐ นี้น้อยกว่าระยะเดียวกันใน พ.ศ. ๒๔๗๙ เป็นเงิน ๔.๕ ล้านบาท เฉพาะสินค้าข้าวน้อยกว่าราว ๑๑ ล้านบาท ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าที่สินค้าขาออกลดลงนั้นเป็นเพราะมีข้าวเหลือสำหรับขายต่างประเทศน้อยไปกว่าปีที่แล้วมา ส่วนสินค้าขาออกประเภทอื่นมิได้ลดลง แต่กลับเพิ่มขึ้นประมาณ ๒.๕ ล้านบาท ซึ่งควรจะสังเกตด้วยว่าถึงแม้ปีนี้เรามีข้าวขายน้อยก็ดี แต่ก็ขายได้ราคาสูงกว่าปีที่แล้วถึงร้อยละ ๑๒ บาทเศษ มิฉะนั้นค่าแห่งสินค้าออกทั้งหมดในระยะ ๓ เดือนนี้ แทนที่จะลดลง ๘.๕ ล้านบาท จะต้องลดลงเกือบ ๑๑ ล้านบาท การที่สินค้าข้าวขาออกลดลงเพราะมีข้าวขายน้อยเช่นนี้ กระทรวงเศรษฐการไม่มีทางแก้ไขให้กลับฟื้นฟูขึ้นในทันทีนี้ เพราะเป็นเหตุสุดวิสัย แต่ก็ได้พยายามแก้ไขโดยเร่งรีบบำรุงสินค้าประเภทอื่นๆ เช่น ฝ้าย ปลา เกลือ โค กระบือ ฯลฯ และชักชวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศให้เข้ามาเมืองไทย เพื่อจะได้มีรายได้มาชดเชยกับสินค้าข้าวในเมื่อการทำนาเกิดเสียหายในเวลาภายหน้า นอกจากนี้ก็ยังมีนโยบายที่จะทำให้สินค้าออกไปได้โดยเร็ว สะดวกและทุ่นค่าโสหุ้ย เช่นจัดในเรื่องการขนส่งเป็นต้น

นายสนิท เจริญรัฐ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา) : ท่านรัฐมนตรีชี้แจงเหตุผลถูกแล้ว แต่ข้าพเจ้ายังข้องใจอยู่ ท่านบอกว่าด้วยเหตุที่สถิติข้าวเหลือสำหรับจำหน่ายต่างประเทศปีนี้น้อยลงกว่าปีก่อน ตามคำแถลงของรัฐบาลในงบประมาณนั้นแล้ว แต่ที่ท่านตอบเช่นนั้นหมายความว่า ในระยะ ๓ เดือนนี้สินค้าข้าวขาออกลดไปถึง ๑๑ ล้านบาทนี่หมายความว่าข้าวสำหรับจำหน่ายต่างประเทศหมดแล้วฉะนั้นหรือ

พ.อ. พระบริภัณฑ์ยุทธกิจ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ) : ข้าพเจ้าได้ชี้แจงตามข้างต้นแล้วว่า ข้าวมีน้อยก็ขึ้นราคา เมื่อข้าวขึ้นราคาแล้ว เมื่อต้นปีพ่อค้าติดต่อกับต่างประเทศนั้น ได้ทำสัญญาขายข้าวด้วยราคาถูก และเมื่อราคาในต่างประเทศแพงขึ้นพ่อค้าที่เขามีข้าวอยู่ก็ขาดทุน พ่อค้าต้องการแก้ตัว ซึ่งการแก้ตัวต้องไปกระทบกระเทือนถึงบุคคลอื่นที่มีข้าวขายอยู่ ซึ่งจะต้องให้ตลาดข้าวบาลานซ์

นายสนิท เจริญรัฐ (ผู้แทน

ราษฎรจังหวัดนครราชสีมา): รัฐบาลทราบหรือเปล่าว่าเหตุสำคัญในเรื่องนี้เท่าที่เกี่ยวกับประเด็นเรื่องข้าว คือเวลานี้เรามีข้าวอยู่ในมือพวกพ่อค้าคนกลางอยู่แล้ว แต่ว่ามิได้ส่งออกไปเช่นนี้คือ เมื่อเดือนธันวาคม มกราคมนั้นเขาซื้อหมดแล้ว เวลานี้ข้าวราคาต่ำ จึงไม่ได้ส่งออกไปจำหน่าย ทั้งนี้ข้าพเจ้าจะได้จัดต่อไปในวิธีแก้ไข ข้าพเจ้าขอทราบว่า รัฐบาลทราบวิธีค้าข้าวเช่นนี้หรือเปล่า

พ.อ. พระบริภัณฑ์ยุทธกิจ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ): ไม่เข้าใจ

นายสนิท เจริญรัฐ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา): เหตุสำคัญที่สินค้าข้าวขาออกตกไปมากเวลานี้ อันที่จริงไม่ใช่ข้าวออกจำหน่ายไปต่างประเทศไหนจะจากมือชาวนาไปอยู่ในมือพ่อค้าคนกลาง ข้าวอยู่ในมือพ่อค้าคนกลางมีราคาสูง คือเมื่อต้นฤดูจำหน่ายข้าวบีที่แล้ว แต่ว่าปัดนี้ข้าวราคาต่ำ ซึ่งจะมีถึง ๒—๓ บาท รัฐบาลได้ทราบการค้านี้หรือเปล่าว่าเป็นเหตุทำให้สินค้าข้าวตกไป

พ.อ. พระบริภัณฑ์ยุทธกิจ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ): รัฐบาลได้ทราบและได้ชี้แจงแล้ว เพราะเหตุว่าข้าวไม่มีจำหน่าย นั่นจึงกระทำให้ราคาข้าวแพงขึ้น ดังจะเห็นว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๑ มาจนถึงบัดนี้ ข้าวตันหนึ่งราคา ๔๒ ถึง ๖๐ บาท ในบีนี้ขึ้นถึง ๗๐ บาท เมื่อผู้ใดซื้อข้าวด้วยราคาแพง เขาก็ไม่อยากจะขาย ที่ขาดทุนไปแล้วก็ใคร่จะได้กำไรกลับคืนมา เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว รัฐบาลไม่มีสิทธิ์หรือมีความประสงค์ที่จะโฆษณาให้ผู้ที่ซื้อด้วยราคาแพงแล้วไปขายด้วยราคาต่ำ

นายสนิท เจริญรัฐ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา): ข้าพเจ้าขอคัดข้อเท็จจริงว่า รัฐบาลได้ทราบหรือเปล่าว่า ที่ราคาข้าวแพงขึ้นมาตั้ง ๕ บาทนั้นเมื่อ ๒—๓ วันนี้เนื่องจากข้าวญวนถูกดึงไปขายที่ตลาดฮ่องกง ตลาดคิวบา ตลาดสิงคโปร์ซึ่งเป็นตลาดสำคัญของเรา รัฐบาลได้ทราบหรือเปล่าที่ข้าพเจ้าถามนี้เกี่ยวกับปัญหาการเจรจาเรื่องสัญญาขายข้าวระหว่างเรากับคิวบา

พ.อ. พระบริภัณฑ์ยุทธกิจ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ): ปัญหาคิวบาเป็นปัญหาต่างหากไป

ใช่เกี่ยวกับเรื่องนี้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : หมดวาระกระทู้ต่อไป ข้าพเจ้าขอให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพนัง (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๐ ของรัฐบาล

พ.อ. พระยาฤทธิอัคเนย์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ) : ก่อนที่จะพิจารณาเรื่องนี้ ทางรัฐบาลขอเสนอแก้ข้อความบางแห่งในพระราชบัญญัตินี้ คือ ขอแก้มาตรา ๙ ความที่ว่าให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพนัง พุทธศักราช ๒๔๗๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน ระหว่าง "พุทธศักราช ๒๔๗๗ "กับ" "และ" นั้น ตกว่า "และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพนัง แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๘" อีกข้อหนึ่ง ในข้อ ก. มาตรา ๙ ความว่า "บังอาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือทำสิ่งกีดขวางทางน้ำสาธารณะ" ขอแก้เป็นดังนี้ คืออ่านได้ความว่า "ยังอาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือทำสิ่งกีดขวางทางน้ำหรือพนังสาธารณะที่ได้ประกาศห้วงห้ามไว้ตามมาตรา ๗" ตามที่รัฐบาลเสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมเหมืองฝายและพนัง (ฉบับที่ ๓) ขึ้นมาเป็นการแก้ไขฉบับเดิมนี้ มีหลักการและเหตุผลดังแจ้งอยู่ในร่างที่อยู่ในมือของท่านสมาชิกทั้งหลายแล้ว ข้าพเจ้าขอกล่าวเพิ่มเติมเพียงว่า พระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพนังมีข้อที่เราจำเป็นจะต้องแก้ไข เพื่อให้เหมาะสมและให้รัดกุมอยู่บางประการ ทั้งนี้เพราะเหตุว่าในเรื่องการควบคุมการเหมืองฝายและพนังนั้นย่อมจะต้องอาศัยปรึกษาวิธีการตามท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่งมีวิธีและประเพณีต่าง ๆ กัน เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นจะต้องฟังความคิดความเห็นของผู้ปกครองท้องที่ประกอบด้วยราษฎร เพราะว่าประโยชน์ของการนี้อยู่ที่ราษฎรเป็นส่วนใหญ่ เมื่อได้พิจารณาและได้สอบสวนโดยละเอียดแล้ว ก็ให้เจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง เพื่อทำความเข้าใจและเพื่อที่จะแก้ไขให้ได้ประโยชน์เหมาะสม และบัดนี้ทางรัฐบาลก็ได้พิจารณาเสร็จแล้ว จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้มา และในขณะที่ได้ร่างพระราชบัญญัตินี้ ประกอบด้วยผู้แทนราษฎร ๒ ท่าน คือผู้แทนจังหวัดลำพูนและเชียงใหม่ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

ควบคุมการเหมืองฝายและพนังแก้ไข เพิ่มเติมอย่างเดียวกันนี้มาสู่สภา ฯ และรัฐบาลได้พิจารณาเห็นว่า เป็นเรื่องที่บางข้อก็มีความเห็นต้องกัน และบางข้อก็เห็นว่าเราพอที่จะทำความเข้าใจกันได้ จึงได้รับร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ นั้นไปพิจารณาก่อนรับหลักการ และทางรัฐบาลได้เรียกท่านผู้แทนที่แถลงนั้นไปทำความตกลงกันแล้ว สำหรับผู้แทนลำพูนก็ได้ตกลงยอม และได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขกันบ้าง มาตราสำหรับท่านผู้แทนเชียงใหม่นั้น ไม่ได้แก้ไขให้ ที่ไม่ได้แก้ไขให้นั้น มีเหตุผลดังนี้ คือผู้แทนราษฎรเชียงใหม่มีเหตุผลประสงค์ที่จะแก้ไขเพื่อจะให้อำนาจแก่ราษฎรในการที่จำเป็นจะต้องแก้ไขกิจการของเหมืองฝายบางอย่างให้ได้กระทำโดยรวดเร็วและทันที แต่ทางฝ่ายรัฐบาลเห็นว่าที่ผู้แทนผู้นั้นขอแก้ มีข้อความในกฎหมายฉบับเดิม คือตามมาตรา ๑๖ นี้ให้อำนาจเพื่อคณะกรมการจังหวัดและอำเภอสามารถที่จะทำได้แล้ว เพราะฉะนั้นเมื่อเราแปลความว่าเขามีอำนาจที่จะกระทำได้แล้ว ก็ไม่จำเป็นจะต้องแก้กฎหมายนี้ และทั้งนี้เพื่อที่จะให้เป็นที่เข้าใจดี สำหรับจะเป็นผลในทางปฏิบัติทางรัฐบาลก็ได้อธิบาย คือแปลความกฎหมายอันนี้ส่งไปยังจังหวัดต่าง ๆ ให้เป็นที่เข้าใจแล้ว ก็หวังว่าตามที่ท่านผู้แทนราษฎรเชียงใหม่ขอแก้ก็เป็นไปในทางมุ่งหมายของท่าน จึงไม่ต้องแก้ ทั้งนี้หวังว่าสภา ฯ คงจะรับหลักการไว้พิจารณาต่อไป

ร.ต. สอน วงษ์โต (ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยนาท) : พระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพนังตามที่รัฐบาลเสนอมาขอแก้ไขฉบับก่อนเท่าที่รัฐบาลได้แถลงว่าพระราชบัญญัติฉบับก่อนที่ได้ออกไปนั้นการปฏิบัติไม่ได้ดำเนินไปโดยเรียบร้อย และการเหมืองฝายและพนังนี้ ก็เป็นสิ่งสำคัญในการที่จะบำรุงการกสิกรรมนั้นเป็นข้อใหญ่เพื่อประโยชน์แก่การที่จะต้องทดน้ำและแบ่งสรรปันส่วนกันไปให้เสมอ ๆ กัน ดังผู้แทนราษฎรได้เห็นประจักษ์มาแล้ว ที่มีเหมืองฝายและพนังก็เห็นว่าการขัดข้องเรื่องนี้มีอยู่ จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติที่รัฐบาลรับไปพิจารณาตามที่รัฐบาลได้แถลงมานั้น และเท่าที่ได้อ่านดูตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เห็นว่าที่แบ่งสรรปันส่วนน้ำ หรือการที่เกณฑ์แรงราษฎรให้ช่วยกันทำเหมืองฝายและ

พนังนั้น เป็นการเหมาะและดีขึ้นกว่าเก่าเป็นอันมาก เพราะเหตุว่าการเกณฑ์แรงราษฎรนั้น ถ้าหากว่าจะทำโดยธรรมดาแล้ว ราษฎรก็มักจะรังเกียจในการที่ตนมีนาน้อยแต่ต้องถูกเกณฑ์ไปใช้แรงงานมาก ๆ เพราะฉะนั้นตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เราเกณฑ์ตามเนื้อที่นา ของผู้ที่มีนามาก คือไม่ว่าจะต้องทำและต้องจ้างคนอื่นมาทำงานในเหมืองฝายและพนังให้มากขึ้น เมื่อเป็นดังนี้จะเห็นว่าเป็นการยุติธรรมดีมาก และอีกอย่างหนึ่ง การที่กำหนดหน้าที่ของกรมการอำเภอที่จะแบ่งน้ำไปอย่างไรนั้น ในพระราชบัญญัตินี้ก็ได้กำหนดกฎเกณฑ์ไว้ให้เป็นอำนาจกรมการอำเภออยู่แล้วที่จะแบ่งสรรปันส่วนไปในที่ใดที่หนึ่ง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าพระราชบัญญัติที่แก้ไขนี้ ทำให้เกิดประโยชน์และปฏิบัติการให้ดีขึ้น จึงเห็นว่าควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณา

พระพินิจชนากร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่) : ตามที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการรับรอง และเข้าใจว่ามาตรา ๑๖ นั้น ข้าหลวงประจำจังหวัดมีอำนาจที่จะสั่งการให้ราษฎรลงมือกระทำเหมืองฝายในเมื่อจวนจะถึงฤดูทำนานั้น ข้าพเจ้าพอใจแล้ว และเรื่องนี้ก็เป็นประโยชน์แก่ราษฎรเป็นอันมาก เพราะฉะนั้นถ้าไม่มีผู้ใดขัดข้องข้าพเจ้าก็เสนอให้ลงมติ

ขุนคุรุสภาพิจิตร นายเลียง ไชยกาลรับรอง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : มีผู้เสนอให้ลงมติแล้ว ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมวินิจฉัย ผู้ใดเห็นว่าควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณาต่อไป ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือกันพร้อมเพรียงกัน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณาต่อไป ส่งกรรมาธิการสามัญชุดที่ ๑ แปรญัตติภายในกี่วัน

ร.ต.ถัด รัตนพันธุ์ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง) : ข้าพเจ้าขอเสนอให้ตั้งกรรมาธิการวิสามัญ เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องพิเศษ

(มีสมาชิกรับรอง)

พ.อ. พระยาฤทธิอัคเนย์ (รัฐ-

มนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ): ไม่ขัดข้อง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : มีผู้เสนอให้ตั้งกรรมาธิการวิสามัญ ทางรัฐบาลก็ไม่ขัดข้อง เมื่อไม่มีผู้ใดพูดก็ให้ตั้งกรรมาธิการวิสามัญมีจำนวน ๗ คน

ร.ต. ถัด รัตนพันธุ์ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง) : ขอเสนอ ๗ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : มีผู้เสนอกรรมาธิการ ๗ คน เมื่อไม่มีผู้ใดคัดค้าน ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมน้อนุมัติ ขอให้เสนอชื่อมา

พ.อ. พระยาฤทธิ์อัคเนย์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ): รัฐบาลขอเสนอ นายประทุมรมยานนท์ พ.อ. พระอุดมโยธาธิยุต หลวงประเจิดอักษรลักษณ์

พระพินิจชนากร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายถัด รัตนพันธุ์

(มีสมาชิกรับรอง)

นายเทียบ นันทแพทย์ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานี) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายสนิท เจริญรัฐ

(มีสมาชิกรับรอง)

นายจัง จริงจิตร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดตรัง) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายบุญมี ตุงคนาค

(มีสมาชิกรับรอง)

นายเจียน กาญจนพันธุ์ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรปราการ): ข้าพเจ้าขอ เสนอหลวงศรีประกาศ

(มีสมาชิกรับรอง)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครบ ๗ คน ขอให้เลขา ฯ อ่าน

นายสนิท ผิวนวล (ทำการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : ๑. นายประทุม รมยานนท์ ๒. พระอุดมโยธาธิยุต ๓. หลวงประเจิดอักษรลักษณ์ ๔. ร.ต. ถัด รัตนพันธุ์ ๕. นายสนิท เจริญรัฐ ๖. นายบุญมี ตุงคนาค ๗. หลวงศรีประกาศ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : แปรญัตติภายในกี่วัน

พ.อ. พระยาฤทธิ์อัคเนย์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ): ขอ ๒ วัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : แปรญัตติภายใน ๒ วัน เมื่อ

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมเห็นชอบอนุมัติ วาระต่อไป ขอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อจัดสร้างสถานีทดลองการเกษตรกลาง จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๙๐ ของรัฐบาล

พ.อ. พระยาฤทธิ์อัคเนย์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ): ก่อนที่จะพิจารณา มีข้อที่จะขอแก้ไขดังนี้ คือในบัญชีรายนามผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินหน้า ๓ ราย นายเอม นางเจต ในตารางเนื้อที่ที่จะต้องเวนคืน ขอแก้ คือกวามเดิมมีว่า ๑๓ ไร่ ๑ งาน ๒๒ วา ขอแก้เป็น ๑๑ ไร่ ๒ งาน ๙๒ วา แล้วแก้ต่อไปในเนื้อที่ตระรางเนื้อที่ที่คงเหลือเดิม ๓ ไร่ ๒ งานกับ ๙๐ วา แก้เป็น ๓ ไร่ ๓ งาน ๒๐ วา นอกนั้นถูกต้องแล้ว ตามที่เสนอร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ขึ้นมานี้ออกตามพระราชกฤษฎีกาที่รัฐบาลได้ประกาศมาแล้ว ดังมีหลักการและเหตุแจ้งอยู่ในร่างนั้นแล้ว หวังว่าสภา ฯ คงจะรับไว้พิจารณา

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดธนบุรี) : เท่าที่ข้าพเจ้าได้ฟังรัฐบาลแถลงถึงหลักการและเหตุผลนั้น รู้สึกว่าน้อยเกินไป ซึ่งข้าพเจ้าออกจะรู้สึกสงสัยอยู่บ้างในบางประการ เพราะเท่าที่ได้สังเกตดูในเรื่องสถานีทดลองเกษตรกลางนี้ ได้เคยสร้างมาแห่งหนึ่งแล้ว คือที่คลองบางกอกน้อย ซึ่งเวลานี้ไม่ได้ทำอะไรเลย รัฐบาลได้ลงทุนไปแล้วก็ไม่ได้ทำอะไรทั้งสิ้น และต่อจากนั้นมาหลายปีเราปล่อยให้รกร้างจนเตียวนี้กลายเป็นโรงเรียนเกษตรกรรม ถ้าหากว่าจะสร้างสถานีทดลองเกษตรกลางในพระนครเป็นเช่นนั้นอีกแล้ว ข้าพเจ้าเข้าใจว่าจะไม่ได้ประโยชน์อะไร และถ้าหากว่ารัฐบาลทำจริงนั้นก็เป็นอีกปัญหาหนึ่ง แต่เท่าที่ได้ทำมาแล้ว รัฐบาลไม่ได้ทำจริงจังอะไร ฉะนั้นในข้อนี้เท่าที่ข้าพเจ้าคาดก็อาจจะเป็นเช่นนั้นได้ ถ้าหากรัฐบาลให้ความมั่นใจว่าจะปฏิบัติให้จริงจังแล้ว ก็น่าจะรับหลักการได้

พ.อ. พระยาฤทธิ์อัคเนย์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ): ข้าพเจ้าขอตอบยืนยันว่า ทำจริง และเรื่องนี้ได้เสนอของบประมาณแล้วและได้อนุมัติให้แล้ว เพราะฉะนั้นจะต้องดำเนินการ เมื่อดำเนินการแล้ว

จะต้องทำจริงที่สุด

นายทองม้วน อัตถากร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม) : ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยในหลักการตามที่รัฐบาลได้เสนอเข้ามา ก็ด้วยเหตุผล ๒ ประการ ประการที่หนึ่ง พระราชบัญญัตินี้ได้พิจารณาแล้ว ก็เพื่อที่จะเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามพระราชกฤษฎีกา ซึ่งได้ออกไปแล้ว แต่การที่รัฐบาลได้ออกพระราชกฤษฎีกานั้น เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย คือว่าที่รัฐบาลจะออกพระราชกฤษฎีกาได้นั้นจะต้องเกี่ยวกับสาธารณูประโภค แต่ส่วนการเพาะปลูกหรือจะทำการสร้างสถานีทดลองนั้นไม่เกี่ยวกับการสาธารณูปโภค เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าในเรื่องนี้รัฐบาลไม่ทำให้ถูกต้องตามกฎหมายที่มีอยู่ และนี่เป็นสิ่งสำคัญและเป็นสิ่งที่น่าตระหนักซึ่งรัฐบาลได้ทำไปเช่นนั้น ส่วนประการที่สอง รัฐบาลจะให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์นั้น ก็เป็นการรบกวนและบังคับให้ราษฎรทั้งหลายจำนนตามกฎหมาย และการที่ทำเช่นนี้นี่ย่อมจะทำให้เป็นการเดือดร้อนแก่เขาเป็นอันมาก เพราะสถานที่อันเขาได้เคยทำการเพาะปลูก ได้เคยอยู่อาศัยในที่นั้นเป็นที่ทำมาหาเลี้ยงชีพโดยปกติ เราไม่ควรจะไปบังคับเขาเช่นนั้น นอกจากนี้ป่าคงมีกว้างใหญ่อีกเยอะแยะ ทำไมรัฐบาลไม่ไปเปิดป่าคงให้เป็นประโยชน์แก่บ้านเมืองขึ้นเล่า ที่เหล่านี้เขาได้ทำกินกันมา เหตุใดรัฐบาลจึงไปรบกวนเขาเล่า ด้วยเหตุ ๒ ประการนี้ รัฐบาลยังทำไม่ถูกต้องแก่ความจำเป็นเพื่อความเจริญของประเทศชาติ เพราะฉะนั้นขอให้สภาฯ นี้ได้พิจารณาให้รอบคอบ อย่าให้เป็นการเดือดร้อนแก่ราษฎร และขอให้รัฐบาลพิจารณาให้ถูกต้องตามกฎหมายด้วย

หลวงนรินทร์ ประสาทเวช (ผู้แทนราษฎรจังหวัดจันทบุรี) : ข้าพเจ้าเห็นว่าสภาฯ นี้ควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณา เพราะเหตุว่าเราได้สร้างสถานีทดลองเกษตรกลางเช่นนั้นนั้น เป็นของมีประโยชน์ต่อการกสิกรรมของชาติเป็นอย่างยิ่ง เพราะเหตุว่าการกสิกรรมของชาวไทยเวลานี้เราไม่มีการทดลอง โดยรัฐบาลขาดการทดลองการกสิกรรม ชาวไทยจึงได้ทำการกสิกรรมอย่างสุ่มสี่สุ่มห้า ไม่ได้ผลตามที่เสียไป ในต่างประเทศผลไม้ต่าง ๆ

เขาได้ผ่านการทดลองแล้ว เขาจึงได้เผยแพร่ให้ราษฎรปลูก เมื่อเช่นนี้แล้วการที่รัฐบาลตั้งสถานีทดลองเช่นนี้ ข้าพเจ้าเชื่อเป็นหนักหนาว่าจะเป็นคุณแก่ประเทศชาติเป็นอย่างยิ่ง ถึงแม้จะเสียผลแก่ราษฎรบ้าง นั่นก็เป็นส่วนน้อยเราจะต้องหวังผลเพื่อประเทศชาติแก่การกสิกรรมของเรา ด้วยเหตุไฉนเราจึงจะไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณาต่อไป

นายกิมทะ นิรันตพานิช (ผู้แทนราษฎรจังหวัดตราด) : ในการที่รัฐบาลจะตั้งสถานีทดลองนี้ ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วยที่ควรจะมีการทดลอง แต่เท่าที่มีสมาชิกบางท่านได้คัดค้านในหลักการของรัฐบาล ก็น่าจะเป็นด้วยรัฐบาลไม่ได้ชี้แจงให้ละเอียดว่า ในขณะนี้จะมีการทดลองในการกสิกรรมประเภทใดหรือว่าจะได้ทำการทดลองในการเลี้ยงสัตว์เพื่อการกสิกรรมนั้นอย่างไร และในขณะนี้ว่าถึงการกสิกรรมแล้ว ยังทำกันไม่ถูกหลักวิชาการอีกมาก การได้ผลจึงไม่คุ้มกับค่าแรง ว่าถึงการกสิกรรมแล้วการทดลองก็มีอยู่แทบทุกอย่าง แต่ในชั้นนี้รัฐบาลมีความมุ่งหมายในการทดลองทุกอย่าง หรือว่าจะเลือกเพ็นเอาที่สำคัญกว่าขึ้นมาทำการทดลองก่อน ทั้งนี้รัฐบาลควรจะชี้แจงให้แจ้งชัดกว่าที่ได้ชี้แจงเพียงสั้น ๆ นั้น ข้าพเจ้าไม่ทราบว่าการที่จะทำการทดลองจนถึงแก่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ของราษฎรนั้นจะเป็นความจำเป็นอันแท้จริงหรือไม่

ร.ท. ทองดำ คล้ายโอกาส (ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี) : ข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องสถานีทดลองการเกษตรจะมีประโยชน์หรือไม่นั้นเราไม่ควรพูดทำให้เสียเวลาเปล่า ๆ เพราะสภาฯ นี้ได้รับหลักการและได้อนุมัติเงินไปแล้ว และพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ท่านองนี้เราก็ได้เคยทำกันมาหลายฉบับแล้ว จะมาโต้แย้งกันอีกข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย ปัญหามีอยู่เพียงว่าเราจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้หรือไม่เท่านั้น ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ

(มีสมาชิกรับรอง)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อมีผู้เสนอให้ลงมติแล้วข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมวินิจฉัย ผู้ใดเห็นว่าควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณาต่อไป ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่ารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณา ส่งกรรมาธิการชุดที่ ๑ แปรญัตติภายในกี่วัน

พ.อ. พระยาฤทธิ์อัคเนย์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ) : รัฐบาลขอ ๒ วัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : แปรญัตติภายใน ๒ วัน เมื่อไม่มีผู้ใดคัดค้าน ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมนี้อนุมัติวาระต่อไป พิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยป่าสงวน พุทธศักราช ๒๔๘๐ ของรัฐบาล

พ.อ. พระยาฤทธิ์อัคเนย์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ) : รัฐบาลได้เสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยป่าสงวนขึ้นมานี้ โดยมีหลักการเพื่อจะจัดการให้มีป่าสงวนขึ้นให้ผิดจากป่าธรรมดา และเพื่อคุ้มครองรักษาและบำรุงป่าสงวนให้มีคุณภาพสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อเป็นหลักทรัพย์อันถาวรแห่งรัฐต่อไปชั่วกาลนาน เหตุผลนั้นก็ปรากฏชัดแจ้งอยู่แล้วในนี้ ข้าพเจ้าขอชี้แจงเพิ่มเติมแต่เพียงว่า ในเรื่องระเบียบการที่ขอจองที่ดินนั้น แต่เดิมมาเราขอสัมปทานเหมืองแร่ก็ได้ แต่ที่เกี่ยวกับป่า เรามักส่งเจ้าหน้าที่ไปพิจารณาในเรื่องความคิดความเห็นมักไม่ค่อยตรงกัน เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว ย่อมเป็นทางที่ไม่สะดวก เพราะเราไม่มีแผนการหรือมีระเบียบการในการที่เราคิดไว้และจัดไว้ก่อนว่าป่าที่ใดควรให้ทำ และป่าที่ใดไม่ควรให้ทำ คือจะว่าสงวนหรือไม่ หรือว่าที่ใดควรทำการกสิกรรมอย่างไร เพราะฉะนั้นเท่ากับว่าร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นเครื่องมืออันหนึ่งที่กำหนดแผนการหรือระเบียบการ นอกจากนี้การบำรุงป่าเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะเหตุว่าเป็นโภคทรัพย์สำคัญของประเทศ จะต้องควบคุมคุ้มครองในลักษณะที่ดี ถ้าควบคุมไม่ดีให้แตกต่างกันไปแล้ว แผนการหรือระเบียบการดังกล่าวมาแล้วนั้น ก็ย่อมจัดไปโดยยาก และนอกจากนั้นในการที่เราจะบำรุงและรักษานี้ เราก็จำเป็นที่จะต้องบ่องกันในเรื่องการแทรกแซง แปลว่า ผู้ที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง จะไปทำอะไรภายในป่าสงวนไม่ได้ เพราะว่าถ้าขืนปล่อยให้ไปทำได้ในการบำรุงก็ย่อมไม่ได้ผล มีการเสียหายต่าง ๆ นานา เหตุฉะนั้นรัฐบาลจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้มา และข้าพเจ้าได้ทราบว่าพระราชบัญญัตินี้ได้มี

ผู้แทนหลายคนบอกว่า เราควรจะมีมานานแล้ว แต่เรายังไม่เสร็จ และบัดนี้เสร็จแล้วจึงเสนอมายังสภา ฯ นี้ และหวังว่าสภา ฯ นี้คงจะรับหลักการไว้พิจารณา

ขุนอินทรภักดี (ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์) : ในส่วนหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะมีคุณประการใด ข้าพเจ้าจะไม่ขอกล่าว แต่เมื่อเห็นด้วยที่รัฐบาลเสนอเข้ามามีทางจะเกิดโทษต่อราษฎรพลเมืองแล้ว ข้าพเจ้าในฐานะเป็นผู้แทนราษฎรจึงขอกล่าวค้านตามหน้าที่ เพราะการรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น เราต้องคำนึงถึงประโยชน์ส่วนได้เสียตามมาตราต่าง ๆ ให้แน่ก่อน ถ้าหากเห็นประโยชน์ได้มากกว่าทางเสีย เราจึงจะรับไว้พิจารณา ให้กฎหมายนั้นผ่านออกไปใช้บังคับ สำหรับพระราชบัญญัติว่าด้วยป่าสงวน ซึ่งรัฐบาลเสนอเข้ามานี้ ข้าพเจ้าได้พิจารณาโดยละเอียดแล้ว นอกจากเราจะสงวนป่านั้นไว้ให้เป็นเจ้าของป่าทั้งหลาย โดยมิให้ผู้คนตลอดสัตว์เลี้ยงเข้าไปกล้ำกราย หาได้มีประโยชน์อันใดที่จะบังเกิดขึ้นไม่ แม้แต่รัฐบาลจะได้แถลงว่า ป่าแห่งใดที่ไม่สมควรสงวนไว้ก็จะได้เปิดโอกาสให้ราษฎรเข้ายึดถือจับจองทำประโยชน์ทางอื่นก็ตาม ข้าพเจ้าก็หาคลายความข้องใจไม่ เพราะการจับจองที่ดินเพื่อทำประโยชน์ เราก็มีกฎหมายคุ้มครองอยู่แล้วว่าที่ใดที่จะให้บุคคลเข้าถือกรรมสิทธิ์ เราก็อนุญาตให้เขาจับจองได้ ถ้าหากที่ใดไม่ควรให้ เราก็ไม่อนุญาต เพราะที่ป่าว่างเปล่าทั้งหลาย เราถือว่าเป็นของแผ่นดิน หรือเราจะกริ่งเกรงไปว่า พลเมืองของเราจะไปทำลายป่านั้น ๆ ให้ศูนย์หายไปเสีย เราก็มีกฎหมายป่าไม้และพระราชบัญญัติรักษาป่าไว้คุ้มครองยิ่งกว่านั้นไม้บางชนิดซึ่งเราจะหวงไว้เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ เราก็มีกฎหมายควบคุม เช่นพระราชบัญญัติควบคุมการทำยางสน ซึ่งเราได้ปรึกษากันมาเมื่อเร็ว ๆ นี้ สรุปความว่าป่าทั้งหลายที่มีอยู่ในประเทศ เรามีกฎหมายคุ้มครองอยู่โดยครบถ้วนแล้ว ไม่ควรจะออกกฎหมายเช่นนี้ไปบังคับให้เกิดความลำบากยากแค้นแก่พลเมืองโดยไม่จำเป็น ข้าพเจ้าขอเรียนด้วยความจริงใจว่า ถ้าสภา ฯ เราอนุมัติให้กฎหมายฉบับนี้ผ่านออกไปใช้บังคับได้แล้ว ถ้าเกิดมีป่าสงวนขึ้น ณ ที่ใด เราไม่ต้องสงสัยว่า พลเมืองของเราในถิ่นนั้นจะไม่ต้องได้รับโทษเป็นของ

แน่ที่เดียวที่เขาจะได้รับโทษทัณฑ์ ในอันที่มิได้มีเจตนาร้าย เพราะในตัวบทปรากฏว่าเพียงแต่มีผู้ถือมีดสำหรับตัวเข้าไปในป่าสงวนเล่มเดียวโดยมิได้ตัดฟันทำลายพืชผลในป่านั้นประการใด ก็ลงโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน ปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรืออาจถูกทั้งจำและปรับเสียด้วย เช่นนี้ดูเป็นการหนักมือเกินไป ข้าพเจ้าอยู่เมืองเหนืออันนับว่าเป็นบ้านป่าชาวดอย รู้นิสัยของคนบ้านป่าเมืองดอย จึงขอเรียนความเป็นอยู่ของเขาเหล่านั้นให้ที่ประชุมทราบ เพื่อประกอบการวินิจฉัย เพียงย่อ ๆ ว่า คนเหล่านั้นเขาหาเลี้ยงชีพด้วยของป่าประจำวัน ผู้ใดหาได้เท่าใดก็รับประทานเท่าที่หาได้ ซึ่งการหาอาหารเหล่านั้นจะต้องมีเสียมเล่มหนึ่ง มีดเล่มหนึ่งติดตัวไป จะละเว้นเสียมิได้ ถ้าหากจำเป็นต้องเดินผ่านป่าสงวนโดยทางจำกัดไม่มีทางเดินหลีกเลี่ยงหรือเผลอผ่านเข้าไปในป่านั้นต้องมีความผิด หรืออีกนัยหนึ่งย่อมเป็นที่ทราบกันทั่ว ๆ ไปว่าแพทย์เราไม่มีพอ ดังนั้นคนบ้านป่าชาวดอยจึงนิยมใช้ยารากไม้ ใบไม้รักษากันตามประเภทที่เขานิยม ถ้าบั้งเอ็ญเขาต้องการถึงเปลือกหรือแก่นหรือรากไม้ ใบไม้ซึ่งในป่าสงวนโดยเฉพาะ ด้วยภารอันรีบร้อนก็ต้องมีผิดต่อกฎหมายฉบับนี้ ที่เรียนมาแล้วเป็นส่วนหนึ่งของบุคคล ต่อไปนี้จะได้เรียนถึงเรื่องสัตว์เลี้ยง คนชาวเหนือตลอดจนภาคอีสาน เขามีสัตว์เลี้ยงแทบทุกหลังคาเรือน บางคนมีนับด้วยจำนวนร้อย สัตว์เหล่านั้นเขาจะจับมาเลี้ยงแต่บางฤดู คือฤดูการทำนา เมื่อเสร็จกิจของเขา เขาก็ปล่อยสัตว์เหล่านั้น ๆ ไปทอดไว้ตามป่าดงพงเขาทางตั้ง ๒-๓ วันก็มี ก็เมื่อสัตว์นั้นพลัดเข้าไปในป่าสงวน เจ้าของสัตว์ต้องมีโทษเมื่อเช่นนี้แล้วเราจะเชื่อหรือว่าป่าสงวนนั้นจะเกิดมีขึ้นในถิ่นที่ใด ถ้าไปเกิดมีขึ้นในถิ่นทำเลของสัตว์เลี้ยง เจ้าของสัตว์จะต้องรับโทษ แทนจะกล่าวได้ว่าจะไม่ต้องออกจากคุกเสียเลย ด้วยเหตุผลดังกล่าวมา ข้าพเจ้าเห็นว่าสภา ฯ ยังไม่ควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณา

นายสนิท เจริญรัฐ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา) : เมื่อได้อ่านหลักการและเหตุผลตลอดจนรายละเอียดในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว ข้าพเจ้ามีความหวังอยู่ตั้งแต่แรกว่ารัฐบาลจะได้แถลงความมุ่งหมายในการเสนอพระราชบัญญัตินี้ต่อสภา ฯ ให้เป็น

ที่เข้าใจขาวกระจ่าง เพื่อทำความข้องใจ
ซึ่งเป็นที่ทราบกันอยู่ว่ามีอยู่เป็นอันมาก
ในหมู่สมาชิกที่มาจากภาคเหนือ และ
ภาคอีสาน แต่ข้าพเจ้าผิดหวังที่มิได้ฟัง
คำแถลงอันแจ่มแจ้งเช่นนั้น ด้วยเหตุ
นี้ข้าพเจ้าจึงขอถือโอกาสที่จะกราบเรียน
ความข้องใจบางประการในร่างพระราช-
บัญญัตินี้ ในประการต้นเมื่อข้าพเจ้าได้
อ่านเหตุผลในบันทึกประกอบร่างพระ
ราชบัญญัติแล้ว ปรากฏว่าตามที่รัฐบาล
เสนอพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้นมาก็มุ่งที่
จะบำรุงประชาชน แต่ในหลักการนั้น
ถ้าได้ตรวจดูถ้อยคำโดยแจ่มแจ้งแล้ว
หลักการพระราชบัญญัติฉบับนี้ทั้งฉบับ
มุ่งหมายจะบำรุงรัฐมิใช่ประชาชน ข้าพ-
เจ้าขอให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลาย
พึงพิจารณาถ้อยคำเหล่านี้ให้ดี เราได้
สังเกตเห็นว่าเราบำรุงรัฐมาเป็นอย่างมาก
มายแล้วในกิจการหลายอย่างที่สภาฯ นี้ได้
กระทำไป แต่ในส่วนที่จะบำรุงประชาชน
ในท้องถิ่นต่าง ๆ นั้นเราได้ร่ำร้องกัน
อยู่นักหนา รัฐบาลก็ทราบดี เพราะ
ฉะนั้นเมื่อพระราชบัญญัตินี้หนักไปใน
ทางที่จะบำรุงรัฐแล้ว ก็เป็นที่น่าเสียใจ
เป็นอันมาก การที่จะสงวนป่าเพื่อประ-
โยชน์สำหรับให้เป็นทรัพย์สินอันถาวร
แห่งรัฐนั้น อันที่จริงถ้าพึงกันในสมัย
หนึ่งอาจจะเหมาะสม ข้าพเจ้าหมายความ
ถึงว่าเมื่อประชาชนมีสภาพไม่ใช่อย่างใน
ประเทศสยามแต่ว่านี่ของเราตรงกันข้าม
ข้าพเจ้าใคร่จะขอให้ระลึกว่าชีวิตของ
ราษฎรในประเทศเรานั้นอยู่ที่ไหน อยู่ที่
ที่ดินและป่าเขาใช่หรือไม่ เวลานี้ราษฎร
ซึ่งรวมโดยทั่ว ๆ ไป ได้รับบำรุงโดย
ตรงในประการใดบ้าง เขาอยู่กับป่ากับ
เขาอาศัยที่ดินและป่าเขามีชีวิตอยู่ใช่หรือ
ไม่ ข้าพเจ้าใคร่จะเรียนว่า ในเรื่องที่จะ
สงวนป่าโดยวิธีการดังที่ปรากฏในร่าง
พระราชบัญญัตินี้ก็จะดูเสมือนหนึ่งว่า ได้
ไปแย่งอาหารของราษฎร คือของป่าและ
ผักหญ้าอะไรต่าง ๆ ที่เขาอาศัยดำรงชีวิต
เป็นอาชีพอยู่ในเวลานี้ ที่จริงกฎหมายแต่
เดิมมาก็หาได้พยายามยื้อแย่งสิทธิ์ในการ
อาชีพของราษฎรตามหลักเช่นนี้ไม่ ใน
หลักการดังที่ปรากฏนี้เป็นการผูกขาดของ
รัฐในเรื่องป่าและที่ดิน ซึ่งข้าพเจ้าได้
เรียนเมื่อวันนี้ว่า ถ้าสยามเป็นประเทศที่มี
สภาพอีกรูปหนึ่งไม่ใช่รูปนี้ ร่างพระราช-
บัญญัตินี้ก็เป็นการสมควรแล้ว แต่นี่หา
เป็นเช่นนั้นไม่ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าร่างพระ
ราชบัญญัติทำนองนี้คงจะมาจากรูปซึ่ง
ตรงกับสภาพความเป็นอยู่ของประเทศ

อื่น ๆ เป็นต้นว่าประเทศที่มีสภาพเป็นอุตสาหกรรมและมั่งคั่งด้วยการเงิน ราษฎรมิได้อาศัยที่ดินอยู่อย่างของเราที่เป็นอยู่เวลานี้ ขอให้สังเกตว่าราษฎรของเราได้พลีทุกสิ่งทุกอย่างแล้วเพื่อรัฐ ยังเหลืออยู่อันเดียวคือการอาชีพตามธรรมชาติของเขา ข้าพเจ้าหมายถึงธรรมชาติคือที่ดินหรือป่าเหล่านี้ รัฐบาลจะไปตัดสิทธิของเขาด้วยกฎหมายเช่นนี้ ข้าพเจ้าสงสัยว่านี่เป็นกฎหมายที่สร้างขึ้นตรงกับสภาพความเป็นอยู่ของราษฎรแล้วหรือ ไม่ต้องสงสัยว่าเมื่อกฎหมายนี้ออกไป ราษฎรตามชนบทต่าง ๆ ซึ่งมีสภาพตามที่ข้าพเจ้าได้เรียนแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคอีสานและภาคเหนือได้รับความเดือดร้อนเป็นอันมาก เราร้องกันว่าราษฎรยากจน ในที่นั้นเรารู้กันอยู่ว่าราษฎรมีชีวิตอยู่ได้เพราะสภาพแห่งการหากินโดยเสรีของเขา คืออาศัยที่ดินในป่าและพืชในป่าตามธรรมชาติ ธรรมชาติช่วยเขาไม่ใช่คนอื่นช่วย ข้าพเจ้าอยากจะเรียนเช่นนี้ ครั้นเราจะมาหวงห้ามที่ดินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ ซึ่งฟังดูถ้อยคำก็เป็นการเหมาะอย่างหนึ่งนั้น ข้าพเจ้าอาจจะเห็นด้วย ถ้าสภาพของเขาไม่เป็นเช่นนี้ ในที่สุดข้าพเจ้าขอกราบเรียนว่า นโยบายในร่างกฎหมายฉบับนี้เปรียบเสมือนหนึ่งการพลิกแผ่นดินในปัญหาเรื่องอาชีพตามธรรมชาติของประชาชนชาวสยาม จนกว่ารัฐบาลจะได้แถลงให้แจ่มแจ้งในข้อข้องใจของข้าพเจ้านี้ คือในปัญหาเรื่องการปฏิบัติอันเกี่ยวกับการอยู่ยังของพลเมืองชาวป่าและปัญหาในทางปฏิบัติที่จะบริหารกฎหมายนี้ให้เป็นผลดังข้าพเจ้าสงสัยแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าสภา ฯ นี้ยังไม่ควรที่จะรับหลักการ

นายบุญมา เสริฐศรี (ผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย) : ข้าพเจ้าเห็นด้วยตามหลักการว่าเป็นหลักการที่ดีแต่เห็นว่ายังไม่ควรรับหลักการเวลานี้เพราะเหตุว่าเป็นการตัดอาชีพของราษฎรตามชนบทอย่างมากมาย ซึ่งรัฐบาลยังได้ให้ความอุปการบำรุงไม่ทั่วถึง รัฐบาลคงทราบแล้วว่าราษฎรหลายสิบจังหวัดเช่นจังหวัดเลยของข้าพเจ้าเป็นต้น ซึ่งยังไม่ได้รับความอุปการหรือบำรุงจากรัฐบาลเพียงพอ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งซึ่งราษฎรนั้นเขาจะหันหน้าไปพึ่งพาอาศัยตามธรรมชาติ คือต้นไม้ซึ่งเกิดขึ้นตามป่าตามพงไพรตามความนิยม ตามประเพณีท้องถิ่นของเขา ขอให้รัฐบาลและสมาชิก

ผู้อยู่ในถิ่นที่เจริญจงทราบเถิดว่าตลาดสดตลาดชำในชนบทนั้น แทนที่จะอยู่หรือตั้งอยู่ในเมืองอย่างพระนคร กลับไปตั้งอยู่ในป่าดงพงไพร ซึ่งตรงกับความมุ่งหมายของพระราชบัญญัตินี้ เมื่อรัฐบาลไปหวงห้ามป่าดงพงไพรไว้แล้ว จะให้ราษฎรไปหากินที่ไหน อีกประการหนึ่ง เมื่อกฎหมายนี้ได้ออกไปแล้วก็ไม่ให้ความยุติธรรมเสมอภาคแก่ราษฎร คือไม่เป็นการกระทบกระเทือนแก่ราษฎรซึ่งอยู่ในเมืองที่เจริญ เพราะเมืองที่เจริญอยู่ห่างป่าดงแต่เป็นการกระทบกระเทือนอย่างใหญ่หลวงแก่ราษฎรที่อยู่ในดงหรือชนบท ซึ่งมีบ้านเรือนอยู่ในดง หรือใกล้ดง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงไม่เห็นด้วย อนึ่งถ้ารัฐบาลจะประกาศใช้เป็นแห่ง ๆ หรือหวงห้ามแต่พืชพันธุ์ธัญญาหารซึ่งเป็นประโยชน์อย่างจริง ๆ แล้วก็หาเดือดร้อนแก่ราษฎรอย่างใดไม่ แต่ถ้าเรามาดูตั้งแต่มาตรา ๖ อนุมาตรา ๑ ถึง ๙ แล้ว ราษฎรกระดิกตัวไม่ได้เสียเลยตามกำหนดโทษ ดังนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าเมื่อพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ออกไปจากสภา ฯ แล้ว ราษฎรตามชนบทถึงเคยมีศีลธรรมอันดีนั้นจะกลับเป็นคนซึ่งไม่มีศีลธรรมยันดี คือจะกลายเป็นขี้คุกขี้ตะรางทีเดียว อีกประการหนึ่ง บ้าดงพงไพรซึ่งเขาได้เคยไปหาอาหาร เช่นพืชพันธุ์เขาจะได้มาอย่างไร จำเป็นอย่างยิ่งที่เขาจะต้องไปจับสัตว์ซึ่งอยู่ในป่าสงวนเหล่านั้นมากิน ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายอย่างจังทีเดียว และเมื่อออกกฎหมายนี้ไปแล้วจะมีนักโทษตามชนบทเพิ่มขึ้นอีกเป็นแน่ ๆ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้

นายกิมทะ นิรันตพานิช (ผู้แทนราษฎรจังหวัดตราด) : ข้าพเจ้าผู้หนึ่งที่ไม่เห็นด้วยกับหลักการที่รัฐบาลเสนอมานี้ เท่าที่ท่านสมาชิก ๓ นายอภิปรายไปแล้วนั้น ข้าพเจ้าเชื่อว่าคงทำให้รัฐบาลนี้ได้เข้าใจแจ่มชัดถึงความเดือดร้อน และความเป็นอยู่ของราษฎรที่อยู่ตามชนบทบ้านนอกได้แล้วเป็นอย่างดี เพราะฉะนั้นก็ไม่มีอะไรที่ข้าพเจ้าจะต้องอภิปรายซ้ำถึงสภาพความเดือดร้อนของราษฎรชนบทบ้านนอกว่า มีความยากแค้นจำเป็นจะต้องอาศัยอยู่ในป่าที่มีอยู่ในเวลานี้อย่างไร ในจังหวัดของข้าพเจ้าเห็นจะมี ๑ ใน ๓ ของพลเมืองทั้งหมดที่ต้องอาศัยการเลี้ยงชีพในป่าของจังหวัดนั้น เท่าที่ท่านสมาชิกทั้ง ๓

ได้อภิปราย ในเหตุผล และความจำเป็น แน่นแค่นของราษฎรมานั้น ข้าพเจ้าขอรับรองทุกประการ ข้าพเจ้าขอกล่าวย้ำอีกเล็กน้อยเพียงว่า ถ้ารัฐบาลจะออกกฎหมายนี้ไปบังคับราษฎรให้ได้แล้ว ก็เท่ากับเป็นการแย่งอาชีพของราษฎรโดยตรงเท่านั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่เหมาะสมกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของเราที่เป็นอยู่ในขณะนี้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าไม่ควรจะรับหลักการนี้ไว้พิจารณาต่อไป

พระบริรักษ์ราชอักษร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดกระบี่): ตามที่เพื่อนสมาชิกของข้าพเจ้าที่ได้อภิปรายมา ๓-๔ นายว่า ไม่ควรรับหลักการไว้พิจารณานั้น ข้าพเจ้าขอสนับสนุนทุกคำที่อภิปรายมา เพราะความจริงเป็นเช่นนั้น นโยบายของรัฐบาลจะเป็นอย่างไรนั้น ข้าพเจ้าไม่ทราบชัดแจ้ง แต่ถ้าพิจารณาตามเหตุผลแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่ายังคลาดเคลื่อนอยู่เป็นอันมาก ข้าพเจ้าขอกราบเรียนเพิ่มเติมต่อจากท่านสมาชิกที่อภิปรายมาแล้วสักเล็กน้อย คือป่าสงวนของรัฐบาลในบัดนี้ยังคงมีอยู่ และจะสงวนอีกก็ได้ ป่าธรรมดาที่รัฐบาลไม่หวงห้ามราษฎรก็มีสิทธิจะจับจองได้เต็มที่อยู่แล้ว แต่ในเหตุผลที่ทางรัฐบาลเสนอว่าการออกกฎหมายฉบับนี้ก็เพื่อขจัดการล่าช้า เปิดสิทธิให้ราษฎรได้จับจอง เพื่อให้ราษฎรได้ทำประโยชน์แก่ประเทศชาติ ความจริงการล่าช้าไม่ใช่อยู่ที่การสงวนป่า ตามที่ข้าพเจ้าได้รู้ได้เห็นมา การล่าช้าอยู่ที่เจ้าพนักงาน เมื่อราษฎรขอจับจองที่ เจ้าพนักงานก็อ้างว่าเวลานี้ยังไปไม่ได้ งานเต็มมือ งานออฟฟิศมาก คนน้อย อะไรเหล่านี้ ซึ่งทำให้การงานของราษฎรล่าช้าเป็นอันมาก นี่เป็นหน่วยหนึ่งซึ่งถ่วงความเจริญของชาติ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่ารัฐบาลควรจะพิจารณาถึงปริมาณของงานและคนให้พอเหมาะสมกันดีกว่า จะเสนอพระราชบัญญัตินี้มาขณะนี้ถ้าจะออกไปข้าพเจ้าเห็นว่าจะเป็นการเดือดร้อนแก่ราษฎรไม่น้อยเลย ข้าพเจ้าขอยกตัวอย่างง่าย ๆ เช่นป่าสงวนของรัฐบาลเวลานี้มีอยู่ ถ้าหากกฎหมายนี้ออกไป แน่ละป่าเหล่านั้นจะต้องเป็นป่าสงวนตามกฎหมายนี้ และในบัดนี้ราษฎรได้ใช้ทางเดินผ่านป่าสงวนอยู่ไม่น้อยแห่งเพื่อติดต่อระหว่างตำบล อำเภอ และ

จังหวัด เพราะเป็นทางตรงและสะดวก ตามกฎหมายเหล่านี้ ราษฎรจะถือมีดพร้าเดินผ่านเข้าไปก็เป็นผิด จะนำช้าง ม้า โค กระบือผ่านเข้าไปก็เป็นผิด และยิ่งกว่านั้นป่าสงวนเผอิญไปอยู่ในหมู่บ้าน สัตว์ซึ่งราษฎรเลี้ยงเจ้าของสัตว์ก็เป็นผิดทั้งนั้น เพราะเป็นการเหลือวิสัยที่จะคิดตามสัตว์อยู่ทุกขณะ ความจริงข้าพเจ้าได้ทราบแว่ว ๆ ว่ารัฐบาลนี้กำลังพิจารณากฎหมายป่าไม้ฉบับใหม่อยู่ และกำลังร่างพระราชบัญญัติรักษาสัตว์ป่าอย่างรีบร้อน และถ้าหากรัฐบาลได้ถอนกฎหมายฉบับนี้ไปรวมกันกับฉบับซึ่งข้าพเจ้ากล่าวแล้วเห็นว่าจะเหมาะกว่าที่จะเสนอแยกกันมา เพราะข้าพเจ้าเห็นว่ากฎหมายฉบับนี้ไม่เร่งร้อนและจำเป็นเท่าใดนักข้าพเจ้าเชื่ออย่างแน่ ๆ ว่าอย่างไร ๆ เพื่อนข้าพเจ้าคงไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณา

นายเนย สุจิมา (ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี): หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ข้าพเจ้าได้อ่านดูตลอดวันยังค่ำทุกมาตรา เห็นว่าเหมาะสมอย่างยิ่ง แต่ว่าเหมาะสมเวลานี้หรือเวลาไหนนั้น ข้าพเจ้าขอกราบเรียนว่าไม่เหมาะสมกับเวลานี้ เพราะเวลานี้ราษฎรกำลังเดือดร้อนอยู่โดยทั่ว ๆ ไปทุกแห่งของราชอาณาจักรสยาม ควรจะเปิดโอกาสให้เขาได้เข้าประกอบอาชีพของเขา โดยไม่ควรจะหวงห้ามเขาเสียเวลานี้ข้าพเจ้าอยากทราบยิ่งนักว่า ประโยชน์ที่สงวนป่านั้นเพื่ออะไร สงวนไว้ดูเล่นเฉย ๆ หรืออย่างไร จะได้ประโยชน์คุ้มหรือไม่ ขอให้รัฐบาลอภิปรายเสียก่อน

ขุนวรสิษฐ์ดรุณเวทย์ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย) : ที่รัฐบาลขอให้รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ในบัดนี้นั้น ข้าพเจ้าคิดว่าถ้ารัฐบาลจะทำเช่นนั้นก็เป็นการไม่ชอบด้วยวิธีการที่จะดำเนินการสงวนป่า เพราะเหตุว่าก่อนที่รัฐบาลจะขอให้ออกกฎหมายสงวนป่าหรือที่เรียกว่าป่าสงวนนั้น รัฐบาลจะต้องได้ทำการสำรวจป่าเสียก่อนให้เป็นการแน่นอนแล้วว่า ได้มีอยู่จำนวนเท่าไร และควรจะต้องรู้จำนวนพลเมืองด้วยว่ามีจำนวนเท่าไร แล้วจึงบัญญัติสงวนป่านั้นให้พอเหมาะแก่จำนวนพลเมือง, เพราะเหตุใดข้าพเจ้าจึงได้กราบเรียนเช่นนั้น เพราะเหตุว่าถ้าหากว่าป่าสงวนนั้น ถ้ามากเกินแก่ความต้อง

การของพลเมือง ไปจนทำให้ป่านั้นมีจำนวนน้อยกว่าความต้องการของพลเมืองที่อาศัยอยู่ เช่นนั้นแล้วการออกกฎหมายไปกลับเป็นโทษมากกว่าเป็นคุณ ถ้าหากว่าเราปล่อยป่าไว้มากเกินแก่ความต้องการจะเป็นเหตุให้ป่าชำรุดทรุดโทรมเสียหาย เช่นนั้นก็เป็นการเสียหายอยู่ด้วยเหมือนกัน เหตุฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าก่อนที่จะรับหลักการเรื่องนี้รัฐบาลจะต้องได้สำรวจป่าเสียก่อนแล้วแจ้งให้ทราบว่าจำนวนป่าทั้งสิ้นนั้นเรามีพอเพียงที่จะสงวนไว้ได้แล้วไม่เป็นการเดือดร้อนแก่พลเมือง ถ้าเช่นนั้นแล้วก็เป็นการถูกต้อง ถ้าหากว่ารัฐบาลไม่ทำอย่างข้าพเจ้าว่าอยู่ ๆ ก็จะไปสั่งให้สงวนป่านั้นบ้าง ป่าโน้นบ้าง ข้าพเจ้าเห็นว่าจะเป็นการทำให้ราษฎรเดือดร้อนผิดหลัก นี่ขอเสนอให้ที่ประชุมทราบ ในประการที่ ๒ เรารับรองกันทุกคนแล้วในที่ประชุมนี้ว่า ส่วนมากของพลเมืองจะต้องอาศัยป่า คือฝากชีวิตไว้แก่ป่าโดยแท้ อันนี้เป็นความจริง แม้จังหวัดที่ข้าพเจ้าอยู่ก็เป็นเช่นนั้น ก็เมื่อหากว่าเราจะได้ออกกฎหมายไปโดยด่วน โดยไม่ได้พิจารณาให้รอบคอบเสียก่อนแล้ว ผลที่เราออกกฎหมายไปนั้นจะมิเป็นการเดือดร้อนหรือ เพราะเหตุว่าในร่างพระราชบัญญัตินั้นเองก็ปรากฏอยู่ว่า แม้แต่เห็ดซึ่งจะเก็บไปกินก็ไม่ได้อยู่แล้ว ราษฎรซึ่งตั้งหมู่บ้านอยู่ใกล้ป่าซึ่งตามธรรมชาติจะต้องอาศัยเห็ดอาศัยหน่อไม้ ผลไม้เป็นเครื่องยังชีพ ไม่มีสินค้าอาหารอย่างที่กรุงเทพ ฯ นั้น ตามบ้านนอกหาได้น้อยที่สุด อันนี้จะมิกลับเป็นการเดือดร้อนไปหรือ อีกประการหนึ่งข้าพเจ้าอาจกล่าวได้ว่า ในท้องที่บางอำเภอเช่นไชยบุรีเป็นต้น อำเภอนั้นประกอบไปด้วยดง ที่ว่าการอำเภอซึ่งตั้งอยู่นั้นก็เป็นหมู่บ้านเล็ก ๆ น้อย ๆ อยู่ริมดงด้วยซ้ำ ฉะนั้นราษฎรจะต้องผ่านดงมา จึงจะมาถึงอำเภอทั้งนั้น ทั้งในดงบางดงนั้นอยู่ในเขตจังหวัดนี้ และสืบต่อไปยังจังหวัดโน้น ถ้าหากว่าจะออกกฎหมายและดำเนินตามร่างของรัฐบาลนี้แล้ว ราษฎรหลายตำบลซึ่งจะมายังอำเภอก็ไม่ได้ นี่เป็นเช่นนี้ด้วยเหตุฉะนี้ข้าพเจ้าจึงคิดว่า เรายังไม่ถึงเวลากระมังที่จะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้ รัฐบาลน่าจะได้ถอนไปพิจารณาตามที่ข้าพเจ้าได้กราบเรียน

ร.ต. ถัด รัตนพันธ์ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง) : ข้าพเจ้า

รู้สึกแปลกใจที่สุดเพราะข้าพเจ้ามานั่งในสภาฯ นี้เกือบ ๔ ปีแล้ว ยังไม่เคยเห็นร่างกฎหมายฉบับไหนที่ร้ายกาจเท่ากฎหมายฉบับนี้ กฎหมายฉบับนี้ถ้าได้ออกไปแล้วจะทำความเดือดร้อนให้แก่ราษฎรเป็นอย่างยิ่ง เพราะเหตุอะไร เพราะเหตุว่าประเทศสยามเราเต็มไปด้วยป่า ซึ่งทราบกันอยู่แล้ว จะเรียกว่าเป็นประเทศป่าก็ได้ เพราะฉะนั้นเมื่อออกกฎหมายเช่นนี้โดยไม่ให้ราษฎรเดินผ่านป่าราษฎรบ้านนอกนั้นก็อยู่ในป่า ที่นี้ตามธรรมดาถ้าเขาไม่ตัดไม้ตัดฟืนอะไรในป่าที่ไม่ใช่ป่าสงวน เขาก็ต้องมีมีดพร้าติดมือไปด้วย ในเวลาค่ำเขาจำเป็นที่จะต้องกลับมาบ้านของเรา ราษฎรนั้นเขาจำเป็นจะต้องมีมีดพร้าถือไปด้วย เพียงแต่เขามีมีดไปเท่านั้นก็ต้องติดคุก ติดตะรางหมดทั่วประเทศสยาม ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่เป็นการสมควรเลยที่จะออกกฎหมายนี้ คือถ้าออกกฎหมายนี้ไปแล้ว ราษฎรจะได้รับความเดือดร้อนทุกขุมขน ขอให้จำไว้อย่างนั้น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรรับหลักการ ควรจะให้รัฐบาลถอนไปพิจารณาอีกครั้งหนึ่งอย่างท่านผู้แทนหนองคายกล่าวแล้ว

พ.อ. พระยาฤทธิอัคเนย์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ): ข้าพเจ้าได้ฟังสมาชิกหลายท่านอภิปรายกันมาแล้ว รู้สึกว่าการอภิปรายนั้นมีข้อความที่เห็นว่าให้เหตุผลไกลไปกว่าเหตุมากทีเดียว ข้าพเจ้าไม่อยากจะหยิบยกเหตุผลของท่านมากล่าวอยากจะพูดแต่หลักการสั้น ๆ คือในข้อแรกจะต้องเข้าใจกันเสียก่อนว่า ที่รัฐบาลเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้มาเข้าใจว่าอย่างไร เข้าใจว่าเราทำเป็นรัฐบาลฝ่ายหนึ่ง และประชาชนฝ่ายหนึ่งอย่างนั้นหรือ รัฐบาลไม่ได้ทำเพื่อประชาชนอย่างนั้นหรือ ในข้อนี้เราได้อภิปรายกันเกินกว่าเหตุไปอาจจะทำให้คนทั้งหลายเข้าใจผิดไปว่ารัฐบาลนี้เหี้ยมโหดอะไรเกินไป แต่ว่าหลักการที่รัฐบาลเสนอมานี้ เพื่อที่จะดำรงให้เป็นทรัพย์อันถาวรเพื่อประชาชนทั้งหลายเท่านั้นเอง ไม่ใช่เพื่อใครไม่ใช่เพื่อพวกของรัฐบาลเท่านั้นแต่เพื่อประชาชนทั่วทั้งประเทศ ข้อนี้ควรจะได้ระลึกและพิจารณาให้ละเอียดสักหน่อย และในการที่เราได้เสนอพระราชบัญญัตินี้มาก็ได้พูดกันแล้ว ความจริงที่ข้าพเจ้าได้พูดในขั้นต้นออกจะน้อยไปสักหน่อย ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้เคยทราบกันมาบ้างแล้ว

และเพื่อที่จะได้เข้าใจกันสั้น ๆ ข้าพเจ้าจึงได้พูดถึงเหตุผลแต่เพียงเล็กน้อยเท่านั้นเอง แต่ความจริงที่เราได้เสนอพระราชบัญญัติสงวนป่าขึ้นมานี้ก็มีอยู่หลายประการ คือดังที่ว่ามาแล้วว่าสงวนไว้เพื่อประชาชน เพราะฉะนั้นรัฐบาลที่ทำหน้าที่เพื่อประชาชน ก็ควรจะมีแผนการที่ว่านี้คือนี่เราพูดกันถึงเรื่องป่าก็ว่าป่านั้นเราควรจะให้ราษฎรได้ทำประโยชน์อย่างใด รัฐบาลควรจะมีแผนการที่จะให้ราษฎรทำการกสิกรรมหรือทำเหมือง หรือทำป่าไม้ หรือเกี่ยวข้องกับการที่จะเป็นทางน้ำสัมพันธ์เพื่อที่จะเกี่ยวข้องกับน้ำมากน้ำน้อยอะไรเป็นต้น รัฐบาลควรจะสงวนไว้ ส่วนที่ใดที่ควรจะทำได้ก็จะได้ให้ทำ ทั้งจะเป็นที่เข้าใจกันว่าเราสงวนกันแค่ไหน และจะทำได้แค่ไหน ไม่จำเป็นจะต้องพิจารณาเป็นเรื่องเป็นราว ที่เรากำหนดแผนการก็เพื่อประโยชน์ดังที่กล่าวมาแล้ว อีกประการหนึ่งในการที่เราร่างพระราชบัญญัตินี้มานี้ท่านจะเห็นได้ว่าเราไม่ได้ตัดสิทธิของราษฎรที่มีอยู่แล้ว หรือที่จะมีต่อไปซึ่งจะเป็นการทำให้เดือดร้อนอย่างไรหามิได้ท่านเปิดดูมาตรา ๑๓-๑๔ จะเห็นได้ว่าในวิธีดำเนินการที่เกี่ยวกับประโยชน์ทั้งแต่หมวด ๒ ไปนี้มีการที่จะให้พิจารณากันโดยละเอียดลออของข้าหลวงประจำจังหวัด เจ้าพนักงานผู้ปกครองและเจ้าพนักงานบำรุงไม้ว่าควรจะกำหนดกันแค่ไหนทั้งนี้เพื่อจะไม่ให้เป็นการเดือดร้อนแก่ราษฎรในท้องถิ่นนั้นอยู่แล้ว เป็นธรรมดาอยู่เองถ้าหากว่าเราต้องการจะสงวนและบำรุงก็ควรจะมีข้อบังคับกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้น เช่นในการห้ามหวงไม่ให้ใครเข้าไปทำอันตรายในที่นั้น แต่การบังคับกันแค่ไหน และจะทำกันอย่างไรนั้นเป็นรายละเอียด ท่านทั้งหลายอาจจะแปรญัตติหรืออะไรก็ได้ แต่อย่างไรก็ดี ข้าพเจ้าขอเรียนเป็นครั้งสุดท้ายว่า ไม่ใช่ว่าเราจะดื้อดึงเอาพระราชบัญญัตินี้ออกให้ได้ ในเมื่อท่านผู้แทนทั้งหลายซึ่งเป็นผู้แทนของราษฎรทั้งหลายเห็นว่ายังไม่ควรที่จะออก แต่ว่าขอให้เข้าใจตามความหมายที่ข้าพเจ้าได้กล่าวนี้ว่ารัฐบาลนี้ทำเพื่อราษฎร

ขุนเสนาสัสดี (ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด) : ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย ไม่ควรรับหลักการ เพราะเหตุว่าถ้ารัฐบาลหรือผู้แทนราษฎรทั้งหมดได้ลงมติให้กฎหมายนี้ออกใช้แล้ว ความเดือดร้อนจะเกิดแก่ราษฎรทุกภาค ความจริง

กฎหมายของเราที่เกี่ยวแก่การสงวนป่านั้นมีอยู่มากมายหลายฉบับแล้ว เช่น กฎหมายที่ดินเราได้ประมวลไว้ในกฎหมายแพ่งพานิชย์ว่า ที่ดินรกร้างว่างเปล่าไม่มีเจ้าของปกครองแล้วตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือของรัฐบาล แม้ที่ดินใดมีเจ้าของครอบครองอยู่ก็ดี ถ้ารัฐต้องการให้ราชการหรือทำประโยชน์เป็นสาธารณะแล้วก็ออกเป็นพระราชบัญญัติให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ได้ นอกจากนี้ก็ยังมีพระราชบัญญัติรักษาป่าไม้สักและหวงห้ามป่าไม้อื่น ๆ ตลอดจนพระราชบัญญัติรักษาป่าสน เพื่อควบคุมการทำยางสน ซึ่งออกเมื่อเร็ว ๆ นี้ยังไม่ได้พิจารณาเป็นวาระที่ ๒ และที่ ๓ เสียด้วย นอกจากนี้ยังมีพระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองแร่ คือสงวนหาแร่ก็มีพระราชบัญญัติควบคุมอยู่แล้ว นโยบายของรัฐบาลที่จะออกพระราชบัญญัติฉบับนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่ารัฐบาลต้องการจะสงวนแร่ธาตุในแผ่นดินและสัตว์ ซึ่งมีประโยชน์ เพื่อจะให้ราษฎรเสียภาษี เพื่อหาประโยชน์ของรัฐบาลเท่านั้น ถ้าชั่งน้ำหนักว่าฝ่ายรัฐบาลได้ประโยชน์และฝ่ายราษฎรเสียหายเท่าไรแล้ว เราดูตามรายละเอียดจะปรากฏจากมาตรา ๖ ตั้งแต่อนุมาตรา ๑ ถึงอนุมาตรา ๗ มีใจความกันนี้ "๑. เข้าไปยึดถือที่ดินเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือของผู้อื่น ๒. นำ ปล่อยหรือละเลยให้สัตว์เลี้ยงเข้าไป ๓. โค่น ตัด สับ ฟัน กาน ลิด เลื่อย เจาะ เผา ขุด ถาก ถอน ลอกเปลือก ตีตรา หรือกระทำอันตรายแก่ไม้ด้วยประการอื่นใด" เช่น ผ่าพืนเป็นต้นถูกห้ามเสียแล้ว "๔. ขุดดิน หิน กรวด ทราย ระเบิดหิน เผาปูน เผาถ่านหรือเก็บหา ลาก ขน หรือกระทำให้เกิดอันตรายหรือเสียหายแก่ของป่าด้วยประการใด ๆ" เช่นเป็นต้นว่าเราผ่านไปหาพืนมาทุงหาอาหารกินอย่างนี้เป็นต้นผิดเสียแล้ว "๕. ไล่ต้อน ยิง จับ วางเครื่องมือดักหรือกระทำอันตรายแก่สัตว์ป่า สัตว์น้ำด้วยประการใด ๆ" แม้แต่จับกุ้งมากินพอเลี้ยงชีพไปวันหนึ่ง ๆ ผิดเสียแล้ว ร้ายกาจเหลือเกินเช่นนี้เป็นต้น เท่านี้แหละข้าพเจ้ายกตัวอย่างมาให้เห็นว่ารัฐบาลเป็นผู้แทนราษฎรเลือกจากราษฎรประเภทที่ ๑ หรือประเภทที่ ๒ ขออภัยที่ท่านนั่งอยู่แต่ที่เก้าอี้ ท่านหาได้ไปเห็นความจริงไม่ หาได้ระลึกเท่าที่ตาท่านจะเห็นไม่ ท่านนั่งเก้าอี้วาดภาพ

เอาเองชอบที่จะสงวนอะไรก็สงวนไป แต่ราษฎรเดือดร้อนอย่างไรช่างมัน ขอให้ฝ่ายรัฐได้ผลก็แล้วกัน ถ้าเราซึ่งเป็นผู้แทนราษฎรไม่กำหริให้รอบคอบในเรื่องนี้ ปล่อยให้กฎหมายไปได้แล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าเราไม่ควรจะเป็นผู้แทนราษฎรต่อไปเลย เสียน้ำใจของราษฎรซึ่งเขาแต่งตั้งมา นอกจากนี้โทษก็ยังกำหนดไว้ด้วยปรับไม่เกินห้าร้อยบาท จำคุกไม่เกิน ๖ เดือนหรือทั้งจำทั้งปรับ พระราชบัญญัตินี้เป็นการทารุณเหลือเกิน ท่านหาได้คำนึงให้รอบคอบไม่ ที่จริงผู้แทนหนองคายได้กล่าวมาแล้วว่า ถ้าจะออกพระราชบัญญัตินี้ท่านควรจะตรวจให้รอบคอบเสียก่อน ทำแผนที่ที่ต่อท้ายมาว่าภาคนั้นมีเท่านั้นแห่ง ทำประโยชน์ได้อย่างใด การที่จะสงวนเอาตามชอบใจ ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยกับหลักการนี้

ด. เทียมศรีพิสิฐ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม) : ข้าพเจ้าขอวิงวอนรัฐบาลขอให้ถอนร่างพระราชบัญญัตินี้ โปรดไปพิจารณาให้รอบคอบเสียก่อนเถิด ท่านรัฐมนตรีก็ได้เห็นประจักษ์ตามข่าวหนังสือพิมพ์ที่ได้ลงแล้วว่า ราษฎรได้อาศัยขุยไผ่นี้แหละมากินต่างข้าว ยกตัวอย่างเช่นจังหวัดนครปฐมเป็นต้น มีอำเภอเมืองกำแพงแสนได้อาศัยขุยไผ่มาทำอาหารต่างข้าวเพราะราษฎรไม่มีข้าว ถ้าจะไม่ให้อาศัยป่าเป็นที่หาพืน หาต้นไม้มาทำพืนหุงข้าวหรือหาหน่อไม้และยิ่งกว่านั้นเวลาที่อดอยากอาหารท่านจะไม่ให้ราษฎรไปหาขุยไผ่มารับประทานต่างข้าวแล้ว ราษฎรจำนวนหมื่นจำนวนแสนจะไปทำอะไร ขอท่านรัฐมนตรีได้โปรดพิจารณาในข้อนี้ให้มาก ด้วยเหตุว่าป่านอกจากจะมีประโยชน์ดังกล่าวเมื่อกี้นี้แล้วป่ายังเป็นที่อาศัยสำหรับให้สัตว์พาหนะเป็นที่พักพาได้รับความร่มเย็น และสัตว์พาหนะนั้นอาศัยพันธุ์หญ้า ไม่ใช่กินข้าวเหมือนคนเรา นอกจากนี้ชาวนาโดยมากต้องอาศัยพืนและไม้เป็นเครื่องหุงต้มอาหาร ต้องอาศัยป่า ไม่เหมือนเรามีเงินมาก ๆ ซื้อถ่านมาใช้ แต่ถ่านมาจากไหน ไม่ได้อาศัยชาวบ้านเก็บมาขายท่านดอกหรือ เพราะฉะนั้นนั้นข้าพเจ้าขอวิงวอนรัฐบาลโปรดเอาไปพิจารณาด้วยดีเถิด

ร.ต. สอน วงษ์โต (ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยนาท) : พระราชบัญญัติว่าด้วยป่าสงวนเท่าที่รัฐบาลได้เสนอมานี้ ได้พังทางรัฐบาลแถลงแล้ว และ

ทางฝ่ายสมาชิกพวกของข้าพเจ้าแถลงแล้ว โดยคัดค้านหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ทั้งสิ้นเท่าที่รัฐบาลได้เสนอนั้นก็แจ้งว่าพระราชบัญญัติป่าสงวนนี้ก็เพื่อต้องการประโยชน์ของประชาชนเพื่อจะต้องการรักษาป่าให้มีประโยชน์ที่ดี เพื่อประโยชน์แก่ประเทศชาตินั้นเอง แต่ว่าอีกแง่หนึ่งตามที่ท่านสมาชิกแถลงมาเป็นลำดับนั้น ไม่ทราบว่า รัฐบาลจะสงวนป่าที่ไหน โดยกีดกันราษฎรว่าจะเดือดร้อน เพราะเท่าที่ทราบอยู่แล้วว่าราษฎรต้องอาศัยป่าแต่ตามตัวบทบัญญัตินี้ห้ามหยุมหยิมทั้งสมาชิกได้กล่าวแล้ว ตลอดจนเครื่องและมือห้ามทำร้ายสัตว์อะไรเหล่านี้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าที่ไหนเป็นป่าสงวน ป่าสงวนนั้นเป็นพันธุ์ไม้ชนิดไหน ราษฎรจะไปตัดเข้าจะได้รับโทษเป็นต้น ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะห้ามในแง่นั้น ไม่ควรจะห้ามไปตลอดถึงหน่อไม้เห็ดเม็ดยางอะไรต่างๆ วัวหรือสัตว์ต่างๆ ที่ราษฎรจะได้ไปยิงหรือไปฆ่าพื้นมาเป็นอาหารบ้างนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าพระราชบัญญัตินี้ออกจะเกินไป อีกประการหนึ่งเวลานี้เท่าที่ทราบแล้วว่าเจ้าพนักงานป่าไม้ทุกจังหวัดทำผลไม่ได้สำเร็จ และเจ้าพนักงานนั้นมีคนเดียวแล้วจะทำให้สำเร็จได้อย่างไร อีกอย่างหนึ่งไม่ทราบว่ารัฐบาลจะกะเขตไว้อย่างไรในป่าสงวน ถ้าหากว่าเขตในป่าสงวนนั้นไม่มีแข็งแรงพอที่จะห้ามประชาชนหรือสัตว์เข้าไปแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่มีทางใดที่จะห้ามไม่ให้ประชาชนและสัตว์เข้าไปทำลายป่าสงวนนั้นเป็นอันขาด เมื่อทำเข้าไปแล้วราษฎรต้องมีผิด อีกประการหนึ่งที่ว่าไม่ควรจะมีพระราชบัญญัตินี้นั้น ดูเหมือนพระราชบัญญัติโฉนดที่ดินตราจองที่ออกเมื่อเร็วๆ นี้เราจะก็สงวนที่สำหรับราษฎรจับจองได้ และได้ออกไปนานแล้ว แต่ข้าพเจ้ายังไม่เห็นเจ้าพนักงานเกษตรได้ออกกฎอย่างหนึ่งอย่างใด ที่นั้นป่าสงวนที่ไม่ให้จับจองเราก็สงวนไว้นั่นเป็นการป้องกันได้ทางหนึ่งแล้วว่าป่านี้ไม่ให้ราษฎรจับจองเพราะฉะนั้นพระราชบัญญัตินี้ข้าพเจ้านึกว่ารัฐบาลน่าจะรับไปพิจารณาอีกสักครั้งหนึ่งจะดีมากทีเดียว

พ.อ. พระยาฤทธิอัคเนย์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ): ข้าพเจ้าขอพูดอีกครั้งหนึ่งว่าบางทีท่านจะยังเข้าใจกันไม่ดีพอ ในเรื่องการที่เราได้พูดกันมานี้แล้วข้าพเจ้าได้ยืนอยู่เสมอว่าป่าของเรานั้นได้ถูกทำลายลงไปเป็นจำ

นวนมากที่เดียว และเฉพาะอย่างยิ่งที่เห็นชัดๆ ก็แปลว่าในที่สำคัญเช่นภูเขาที่มาของต้นน้ำเป็นต้น และเมื่อถูกทำลายไปแล้วโดยราษฎรทำประโยชน์ส่วนตัวเล็กน้อย แต่ทำลายประโยชน์ของชาติส่วนรวมลงไป นี่ก็เป็นสิ่งสำคัญที่เราจะต้องคิดป้องกันขึ้น นอกจากนั้นในเรื่องที่เราจะสงวนที่จริงเราก็จะเลือกสงวนแต่บ่าที่มีพันธุ์ไม้ที่สำคัญๆ ที่เราคิดว่าจะต้องสงวนพันธุ์ไม้นั้นไว้ให้ถาวรและการที่เราจะสงวนที่ใดนั้น ที่จริงเมื่อท่านอ่านพระราชบัญญัตินี้ทั้งหมดแล้วจะเห็นได้ว่าเราให้ผู้ปกครองท้องที่นั้นพิจารณาโดยรอบคอบที่เดียวว่า จะสมควรหรือไม่และจะเป็นความเดือดร้อนอย่างไรและผู้ปกครองท้องที่นั้นมีความเห็นอย่างไรก็ตาม ซึ่งเป็นการขัดกันแล้วก็อุทธรณ์ได้ รัฐบาลจะได้หาทางพิจารณาผ่อนผันและแก้ไขอย่างไรก็ดีเท่าที่เสนอมานี้ด้วยความเจตนาดีในการที่จะรักษาสมบัติของชาติไว้ ข้าพเจ้าได้พูดแล้วในเบื้องต้นว่า รัฐบาลต้องการจะรักษาสมบัติของชาติเพื่อประชาชน เพื่อไม่ให้ศูนย์พันธุ์ไปเสีย แต่เมื่อสมาชิกในที่ประชุมนี้ไม่เห็นด้วย คือต้องการจะปล่อยให้เป็นไปตามเดิม โดยให้เสียหายอยู่อย่างนั้นถ้าเช่นนั้นก็จนใจและขอถอนไป

พระพินิจธนากร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่) : ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นพระราชบัญญัติที่ทันสมัยที่สุด และทันสมัยจนพวกเราตามไม่ทัน ที่พวกเราตามไม่ทันก็เพราะเหตุว่าเราไม่ทราบความเจตนาของท่าน แต่เท่าที่ข้าพเจ้าทราบมานั้น พระราชบัญญัตินี้ที่ใช้อยู่ในโลกนี้มีอยู่ ๓ แห่งเท่านั้น คือ ๑. เคลยา อยู่ในแอฟริกา และอีกแห่งหนึ่งมีในสหรัฐอเมริกา และบางทีอีกแห่งหนึ่งจะอยู่ในประเทศอินเดียกระมัง ข้าพเจ้าจะแปลกใจมากถ้าสภาจะรับหลักการพระราชบัญญัตินี้ เพราะเหตุว่านอกจากจะทำความเดือดร้อนและอะไรต่ออะไรดังที่สมาชิกทั้งหลายได้กล่าวแล้ว ข้าพเจ้ายังเห็นไปว่าบางทีท่านรัฐมนตรีจะมีความกรุณาแก่พวกเราเช่นเดียวกันท่านรัฐมนตรีมหาดไทยในเรื่องร่างพระราชบัญญัติล้อเลื่อน ท่านจำได้ไหม พวกเราทั้งหลายข้องใจและอภิปรายไปในการค้านเพราะเราแจ้งเหตุผลของโทษพระราชบัญญัติล้อเลื่อนนั้น และท่านรัฐมนตรีมหาดไทยมีน้ำใจสปอร์ตดังอยู่มากทีเดียว คือได้ถอนไปและปรับปรุงมาใหม่ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้ามีความเจตนาดีและนับถือท่านรัฐมนตรีคนนี้เป็นอันมาก จึงขอวิงวอนว่า ก่อนอื่นข้าพเจ้าจะได้อภิปราย

ต่อไปเหมือนกัน แต่ข้าพเจ้าเสียใจว่าบางทีจะเป็นเพราะไมโครโฟนนี้เสียหรือหูของข้าพเจ้าไม่ค่อยดี ท่านรัฐมนตรีได้พยายามชี้แจง ๓ ครั้งแล้ว ข้าพเจ้าไม่ได้ยินเลย เพื่อนข้าพเจ้าก็ไม่ได้ยินเหมือนกัน เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าจะไม่ชี้แจงอะไร จะได้กราบเรียนท่านตามความรู้สึกและตามความเข้าใจของข้าพเจ้าดังนี้ คือเราจะสร้างเขาเรียกว่านะชั่นแนล ปาร์ค คือมีการสงวนป่ากับทั้งมีมฤคทายวันอะไรเหล่านั้นด้วย แต่นะชั่นแนล ปาร์คนั้นเขาทำกันแต่แห่งเดียว เช่นเชียงดาวหรือดอยอินทะนนเป็นต้น และก่อนที่เขาจะทำนั้นต้องสำรวจให้ดีดังผู้แทนหลายคนได้พูดแล้ว และขอเรียนอีกว่าเวลานี้เรามีพระราชบัญญัติรักษาป่า พ.ศ. ๒๔๕๖ ใช้อยู่แล้ว ถ้าพนักงานป่าไม้จะได้พยายามปฏิบัติตามหน้าที่ ซึ่งมีเครื่องมืออันบริบูรณ์ที่จะทำ เพราะว่าพระราชบัญญัตินี้ให้อำนาจไว้เป็นอันมากที่จะออกกฎกระทรวงกระทำกิจการใดๆ แต่เดี๋ยวนี้เราไม่ค่อยจะกระทำกัน คือเราปล่อยให้การถางป่านั้นเป็นไปอย่างน่ากลัวทีเดียว และคนได้สักตักไม้และล่าสัตว์หนีภาษีอยู่เป็นอันมาก ดังนี้ถ้าท่านประธานฯ ไม่เชื่อลองถามท่านอธิบดีกรมป่าไม้ดูก็ได้ และท่านคงอ้างว่าเจ้าพนักงานไม่พอ เมื่อเช่นนั้นแล้วเราจะออกกฎหมายมากๆ ไปเช่นควบคุมยางสน และสงวนป่าไม้นั้นไป เจ้าพนักงานไม่ดูแลก็ได้ แต่ท่านจะออกไปบางทีเขาจะได้ชมว่านี่ดี ทันสมัย เช่นนั้นก็เป็นได้ แต่ข้าพเจ้าต้องการที่จะให้เจ้าพนักงานป่าไม้ได้ทำงานตามหน้าที่ คือดูแลและอย่าให้คนไปถางไร่ตัดไม้อะไรนั้น ท่านประธานฯ นี่เกี่ยวข้องกันอย่างยิ่งขอท่านประธานอย่าได้สั่นเศียรเลย คืออยากจะให้เจ้าพนักงานไปทำงานตามหน้าที่เช่นเจ้าพนักงานของท่าน ไม่มีประจำพอตามจังหวัดต่างๆ เรื่องนี้ผู้แทนจังหวัดกระบี่ท่านอดรนทนไม่ได้ ท่านพูดขึ้นมาเช่นอย่างที่อำเภอช่างเคิ่งเป็นต้น แต่ก่อนนี้คนไปขออนุญาตตัดพันไม้ได้ ๔ ต้นในปีหนึ่งเดี๋ยวนี้ปีหนึ่งไม่เห็นหน้าเจ้าพนักงานเลย เพราะเจ้าพนักงานไปอยู่เสียอำเภอฮอดซึ่งหนทางห่างกันตั้ง ๔—๕ วันเมื่อถามเข้าก็บอกว่าเจ้าพนักงานมีไม่พอ เมื่อเจ้าพนักงานมีไม่พอเช่นนั้นแล้ว เรามีอะไรต่างๆ นานาเรามีอยู่พอแล้วก็ช่วยกันทำให้ดีขึ้นก็แล้วกัน ขนาดไม้สักที่กรมป่าไม้อนุญาตให้ตัดได้นั้นเล็กเกินไป ควรจะขยายให้โตขึ้นเพื่อไม้สักของเราจะได้มีขนาดโตขึ้น จะอยู่ได้นาน หน้าที่ของท่านควรจะทำท่านก็ไม่ทำ เราต้องการค่า

ภาคหลวงเท่านั้น ขนาดไม้สักที่พม่านั้นเขาสงวนไม่อนุญาต อีก ๓๐ ปี ส่วนป่าไม้ของเรามีแต่จะหมดไป เพราะเจ้าพนักงานของเราไม่กระทำหน้าที่ตามที่มีอยู่แล้วที่ควรจะกระทำ ไม้กระยาเลยเราปลูกใช้มานานแล้ว ปรากฏตั้งแต่เศรษฐกิจยังดีอยู่ ราคาสูง ครั้นบัดนี้ราคาตกไปแล้ว ท่านก็ว่าจะเปลี่ยนแปลงแก้ไข แต่ก็ยังไม่ได้ทำ นี่เสียใจ เพราะฉะนั้นค่าภาคหลวงไม้กระยาเลยจึงแพงมาก อนึ่งพระราชบัญญัตินี้ข้าพเจ้าก็ว่าท่านประธานจะไม่ให้พูดมาก ก็จะขอสรุปเสียที โดยพระราชบัญญัตินี้ยังมีข้อบกพร่องอีกมาก เช่นมาตรา ๒๑ ท่านร่างไว้ว่าการอุทธรณ์นั้นท่านวางไว้อย่างไร ท่านให้คณะกรรมการนั้นเองสอบสวนแล้วบันทึกรายงานไปยังรัฐมนตรีก็เมื่อเป็นเช่นนั้นจะมีการอุทธรณ์ทำไมเล่า เมื่อคณะกรรมการนั้นเป็นผู้ปฏิบัติและเป็นผู้รายงานแล้ว จะมีไว้ทำไมอย่ามีดีกว่า อีกมาตราหนึ่ง คือมาตรา ๑๓ คณะกรรมการจะไม่ให้สิทธิแก่ผู้ใดก็ได้ อะไรต่างๆเหล่านี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่จำเป็น เพราะว่าในมาตรา ๒๘ นั้นได้ระบุข้อความไว้ชัดเจนแล้ว ได้บรรยายหน้าที่ไว้แล้วว่า ผู้ใดทำผิดอย่างไร เจ้าพนักงานคือคณะกรรมการมีหน้าที่จะออกให้ไม่ออกให้ อะไรต่ออะไร เหตุใดจึงจะไปเขียนไว้อีกมาตราหนึ่งว่า รัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติ หรือไม่อนุมัติอะไรต่างๆเหล่านี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าพระราชบัญญัตินี้ออกมาโดยไม่ได้ตรึกตรองให้ดี ประทานโทษบางทีจะต้องการให้ต่างประเทศเขาเห็นว่า เรามีพระราชบัญญัติที่ดีๆอะไรก็ได้ พฤติการณ์ที่เป็นอยู่ตามท้องถิ่นต่างๆย่อมเป็นข้อเท็จจริงรับรองกันอยู่แล้วว่าเจ้าพนักงานป่าไม้มีไม่พอ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอวิงวอนท่านรัฐมนตรีที่เคารพของข้าพเจ้าว่า ท่านควรจะได้ถอนกลับคืนไปและปรับปรุงเสียใหม่

พ.อ. พระยาฤทธิอัคเนย์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ) : ถ้อยคำปรายกันมากขึ้นก็จะเป็นการนอกเรื่องมาก เมื่อกี้นี้ได้แถลงมาแล้วว่าเราจะไม่ดำริในเรื่องนี้ แต่ได้ขอถอนแล้ว เพราะฉะนั้นก็ไม่มีปัญหาอะไรเมื่อสภาฯนี้ไม่ปรารถนาจะให้ปรับปรุงในเรื่องป่านี้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : รัฐบาลเขาขอถอนที่แรกข้าพเจ้าก็ยังไม่ได้ศัพท์ เพราะเหตุว่ามากด้วยกัน

และทั้งมีคำว่าแม้อยู่ข้างหน้า ที่นี้รัฐบาลขอถอนแล้ว

นายมงคล รัตนวิจิตร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช): ที่ท่านรัฐมนตรีถอนนั้น ท่านชัดมาให้สภา ฯ คือว่าจะรุงรังอย่างไรก็ตามแต่สภา ฯ ความจริงมีกฎหมายอยู่แล้วแต่หากเจ้าพนักงานของรัฐบาลไม่พอต่างหากจึงได้เลอะเทอะอยู่เช่นนี้หากจะถอนไปและชัดบาปให้สภา ฯ นั้นไม่ถูกหลัก ว่าถึงแปลนหรือภาพนั้นเราเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง และยังไม่ถึงเวลาที่จะใช้ และอีกอย่างหนึ่งตามชนบทหัวเมืองนั้นเราเห็นกันอยู่แล้วว่าราษฎรหากินด้วยการหาของป่าอยู่มาก เพราะฉะนั้นจึงยังไม่ถึงเวลาที่จะกักกันเสีย ถ้าจะถอนไปก็โปรดอย่าให้สภา ฯ รับบาปไว้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร รัฐบาลเขาขอถอนไปแล้ว ใครจะมีความเห็นอย่างไร

นายทองม้วน อัตถากร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม): การเสนอพระราชบัญญัตินี้มาก็ด้วยเจตนาดีของท่านรัฐมนตรี และการขอถอนก็เป็นเจตนาดีของท่านรัฐมนตรีเหมือนกัน คือในการที่จะถอนนั้นข้าพเจ้าก็เห็นด้วย แต่หากมีข้อข้องใจว่ารัฐบาลจะปรับปรุงร่างวิธีการสงวนนั้นให้ดี เพื่อเสนอสภา ฯ อีกหรือเปล่า

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เขาถอนไปแล้วนี่ท่าน จะไปถามอย่างไรได้

นายกิมหะ นิรันตพานิช (ผู้แทนราษฎรจังหวัดตราด): ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติว่า จะยอมให้รัฐบาลถอนไปหรือไม่

(มีสมาชิกรับรอง)

นายไต๋ ปาณิกบุตร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร): ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรจะมีมติ เพราะเหตุว่าไม่ได้เถียงกัน และผู้อภิปรายก็ไม่ได้ค้านว่าไม่ควรจะถอน เพราะฉะนั้นก็ไม่ควรจะต้องมีมติ แต่ที่พูดกันนี้มีคำพูดของรัฐมนตรีคำหนึ่งว่า "เมื่อสภา ฯ ไม่ต้องการจะให้ปรับปรุงก็ขอถอน" พวกข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการชัดบาปให้สภา ฯ พระราชบัญญัตินี้พวกข้าพเจ้า.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่ได้ ๆ ต้องเปิดอภิปราย ท่านเคยพูดกับข้าพเจ้าวันก่อนว่ามีผู้เสนอให้ลงมติแล้วจะอภิปรายอีกไม่ได้

นายไต๋ ปาณิกบุตร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร) ที่จริงไม่มีการค้าน ท่านประธาน ฯ ยอมให้ลงมติข้าพเจ้าไม่เปิดอภิปราย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ข้าพเจ้าจะให้ที่ประชุมวินิจฉัย ผู้ใดเห็นควรให้รัฐบาลถอนไปตามที่รัฐบาลขอมา ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : พร้อมเพรียง เป็นอันว่าร่างพระราชบัญญัตินี้รัฐบาลขอถอนไปได้

พักประชุมเวลา ๑๗.๓๗ นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๘.๐๕ นาฬิกา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อไปนี้ทางรัฐบาลเสนอญัตติขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระคือเอาระเบียบวาระที่ ๙ และที่ ๑๐ ขึ้นปรึกษาก่อนเมื่อไม่มีผู้ใดคัดค้าน ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมอนุมัติ

นายเนย สุจิมา (ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี) : ข้าพเจ้าขออนุญาตดูระเบียบวาระก่อนวาระที่ ๙ และ ๑๐ นั้นอะไร

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ข้าพเจ้าจะอ่านให้ท่านฟังก็ได้เรื่องที่ ๙ ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๐ กับเรื่องที่ ๑๐. คือร่างพระราชบัญญัติโอนเงินในงบประมาณประจำปี พุทธศักราช ๒๔๘๐

นายเนย สุจิมา (ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี) : ไม่ขัดข้อง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีผู้ใดขัดข้อง ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมอนุมัติ ต่อไปพิจารณาระเบียบวาระที่ ๙ ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๐ ซึ่งคณะกรรมาธิการสามัญ ชุดที่ ๓ พิจารณาเสร็จแล้วเสนอให้พิจารณาต่อไปในวาระที่ ๒ และที่ ๓ ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีการแปรญัตติและไม่มีการแก้ไข ก็แปลว่าไม่มีข้อที่จะอภิปรายต่อไป เมื่อไม่มีผู้ใดพูด ข้าพเจ้าถือว่าหมดวาระที่ ๒ แล้ว ต่อไปพิจารณาในวาระที่ ๓ ผู้ใดเห็นว่าพระราชบัญญัตินี้ควรจะออกใช้เป็นกฎหมายได้ ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือพร้อมเพียงกัน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ฉบับนี้ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ วาระต่อไป ขอให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโอนเงินในงบประมาณประจำปี พุทธ

ศักราช ๒๔๙๐ ซึ่งคณะกรรมาธิการสามัญชุดที่ ๓ พิจารณาเสร็จแล้ว เสนอให้พิจารณาต่อไปวาระที่ ๒ และที่ ๓ ร่างพระราชบัญญัติไม่มีการแปรญัตติและไม่มีการแก้ไข ผู้ใด.....

นายไต๋ ปาณิกบุตร (ผู้แทนราษฎร จังหวัดพระนคร) : ข้าพเจ้าขอประทานโทษ จะพูดอะไรสักเล็กน้อย คือควรจะพิจารณาเรียงมาตราเดียวก็เสร็จ เพื่อจะให้เป็นไปตามแบบ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่ใช่ เมื่อไม่มีการแปรญัตติและไม่มีการแก้ไขตามข้อบังคับข้อ ๓๑ ให้พิจารณาแต่ที่มีการแก้ไขและมีการแปรญัตติ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าก็ถือว่านี่ก็เป็นแบบที่ได้เคยปฏิบัติมาแล้ว เมื่อไม่มีผู้ใดพูดต่อไป ข้าพเจ้าถือว่าหมดวาระที่ ๒ แล้ว ต่อไปพิจารณาในวาระที่ ๓ ผู้ใดเห็นว่าพระราชบัญญัตินี้ควรจะออกใช้เป็นกฎหมายได้ ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้ออกประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ วาระต่อไปขอให้พิจารณาในระเบียบวาระที่ ๘ คือพิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมการทำยางสน พุทธศักราช ๒๔๙๐ ซึ่งคณะกรรมาธิการสามัญ ชุดที่ ๒ พิจารณาเสร็จแล้ว เสนอให้พิจารณาต่อไปในวาระที่ ๒ และที่ ๓ ขอให้เลขาธิการอ่าน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : ร่างพระราชบัญญัติ ควบคุมการทำยางสน พุทธศักราช ๒๔๙๐ คำปรารภ มาตรา ๑ มาตรา ๒

พระพินิจชนากร (ผู้แทนราษฎร จังหวัดเชียงใหม่) : ในมาตรา ๒ นี้ข้าพเจ้าได้แปรญัตติไว้ว่า "ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๙๑ เป็นต้นไป" การที่ข้าพเจ้าแปรญัตติดังนี้ ก็มีความประสงค์ว่าเมื่อจะให้เจ้าพนักงานได้มีเวลาตระเตรียม และโดยที่ได้ปรากฏโดยชัดเจนแล้วว่ากรมป่าไม้ขาดเจ้าพนักงาน เพราะฉะนั้นจึงมีความประสงค์ดีต่อท่าน เพื่อท่านจะได้ของบประมาณหรือได้มีเจ้าพนักงานตระเตรียมได้ทำงานกับทั้งจะได้เป็นการสะดวกแก่ประชาชนด้วย ที่ท่านให้คงให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้น

ไปนั้น เป็นการทารุณมาก การที่ว่าทารุณนั้นด้วยเหตุใด เพราะเหตุว่านับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป คนที่อยู่ตามตอยตามเขาจะเป็นการผิดต่อพระราชบัญญัตินี้ทีเดียว เจ้าพนักงานอาจจะไปจูงหัวมาเข้าคุกเข้าตะรางได้ เพราะฉะนั้นจึงเป็นการทารุณท่านจะผ่อนผันให้ไม่ได้หรือ ทำไมจะต้องว่าตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาและทางฝ่ายราชการก็ยังไม่พร้อม สมควรที่จะผ่อนผันอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ข้าพเจ้าให้ผ่อนผันว่าเป็นวันที่ ๑ เมษายน นั้นเป็นการสมควรอย่างยิ่ง

เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ (ประธานกรรมาธิการ) : เรื่องนี้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้แปรญัตติเกือบทุกมาตรา แปลว่าถ้าจะยอมตามที่ผู้แปรญัตติทั้งหมดแล้ว ก็เกือบจะไม่ต้องออกพระราชบัญญัตินี้เลย ที่ได้ตรวจดูการแปรญัตติเกือบจะเปลี่ยนแปลงรูปทั้งหมด และตัดออกเกือบไม่เหลือสักมาตรา ถึงกระนั้นก็ดีเราได้พิจารณาด้วยความรอบคอบ และกำลังที่กรรมาธิการพิจารณาอยู่นั้น ข้าพเจ้าเสียใจที่ท่านไม่ได้มาแถลงเหตุผลอย่างที่ท่านแถลงเหตุผลอยู่ในบัดนี้ แต่ถ้าท่านได้มาแถลงเหตุผลต่อคณะกรรมาธิการเสีย เราก็จะได้พิจารณาในเรื่องนี้ เผื่อญในเรื่องนี้ก็ได้ผ่านมาแล้ว คณะกรรมาธิการก็ไม่ได้พิจารณาคำชี้แจงนอกจากที่ท่านแถลงมา เพิ่งได้ฟังคำชี้แจงของท่านในบัดนี้เอง ข้าพเจ้าก็เห็นใจเมื่อได้ฟังในบัดนี้ว่าพระราชบัญญัติเป็นบทลงโทษเกินไป ซึ่งควรจะต้องให้เขารู้ก่อน แต่โดยเหตุที่ท่านไม่ได้มาชี้แจงให้เห็นถึงความหนักเบาเสียก่อน และข้าพเจ้ายังไม่ได้มีโอกาสที่จะปรึกษาทางฝ่ายรัฐบาลจึงจะยอมท่านในทันทีนี้ไม่ได้ แต่ว่าถ้าหากว่าที่ประชุมนี้จะเห็นเป็นอย่างอื่น คือว่าจะให้เวลาผ่อนผันแล้ว กรรมาธิการก็ไม่ขัดข้องในข้อนี้ อย่างไรก็ดี ที่ท่านขอเป็นวันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๑ นั้น กรรมาธิการเห็นว่ามากเกินไป ไม่จำเป็นต้องรอถึงวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๑ อย่างดีที่สุด ในความเห็นส่วนตัวของท่านที่ท่านจะขอได้ภายใน ๓ เดือนก็อาจจะสมควร

พระพินิจธนากร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่) : ข้าพเจ้ามีความเคารพต่อคณะกรรมาธิการชุดนี้เป็นอย่างยิ่งทีเดียว ความจริงถ้าจะ

พูดถึงส่วนตัวแล้วจะเคารพยิ่งกว่าเสียอีก และการที่ข้าพเจ้าไม่ได้ไปแถลงเหตุผลนั้น เพราะเหตุว่าข้าพเจ้ามีธุระอย่างอื่นซึ่งสำคัญกว่า ข้าพเจ้าได้มาที่สภา ฯ นี้เหมือนกันและได้ถามนายปลูก วัชราภัย ทำการแทนหัวหน้ากองบรรณารักษ์ว่าจะเลื่อนวันไปอีกได้หรือไม่ ข้าพเจ้าอยากจะให้เหตุผลต่อคณะกรรมาธิการนี้เป็นอย่างยิ่ง เพราะเหตุว่าข้าพเจ้าได้แปรญัตติไว้เป็นอันมาก และตามที่ท่านประธานกรรมาธิการว่าข้าพเจ้าแปรญัตติมากเหลือเกินนั้นเป็นการนอกประเด็น เรามาพูดเฉพาะมาตรา ๒ นี้ เราหาได้พูดถึงเรื่องอื่นไม่ เพราะฉะนั้นขอประทานโทษที่จะต้องพูดถึงว่าการที่จะต้องใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาไม่เป็นการสมควร ท่านก็รับรองอยู่แล้ว เพราะฉะนั้น เมื่อเช่นนี้แล้วข้าพเจ้าขอวิงวอนท่านและขอทางฝ่ายรัฐบาลด้วยที่อยู่ในที่นี้ ขอให้ท่านได้ผ่อนผัน ที่ว่าในวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๑ เป็นการมากเกินไปนั้น ข้อเท็จจริงมีว่าเจ้าพนักงานป่าไม้ไม่พอก็เห็นว่าวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๑ นั้นดีแล้ว

พระยาฤทธิอัคเนย์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ) : รัฐบาลเห็นว่าถ้าผ่อนผัน ๓ เดือนก็ไม่ขัดข้อง

เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ (ประธานกรรมาธิการ) : เมื่อเช่นนั้นกรรมาธิการขอแก้มาตรา ๒ นี้เป็นดังนี้คือ "ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้เมื่อพ้นกำหนดเวลา ๓ เดือนนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป"

นายมงคล รัตนวิจิตร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช) : ถ้าจะตกลงกันได้ คือขอเป็น ๙๐ วันดีกว่า ๓ เดือน

เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ (ประธานกรรมาธิการ) ไม่ขัดข้องอย่างเดียวกัน

พระพินิจชนากร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่) : เพื่อจะให้เวลาของสภา ฯ นี้ได้ดำเนินไปโดยเรียบร้อย ข้าพเจ้าก็ไม่ขัดข้อง.

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีผู้ใดคัดค้าน ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมนี้อนุมัติ แก้เป็น "ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้เมื่อพ้น ๙๐ วันนับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป"

ร.ต. ถัด รัตนพันธุ์ (กรรมาธิการ) : คณะกรรมาธิการขอแก้ว่า "ให้ใช้พระราชบัญญัติ เมื่อพ้นกำหนดเวลา ๙๐ วันนับแต่วันประกาศราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป"

นายมงคล รัตนวิจิตร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช) : เราเคยใช้คำว่า "ภายหลัง" ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ภายหลัง ๙๐ วันนับแต่วันที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป.

นายเนย สุจิมา (กรรมาธิการ): คณะกรรมาธิการเห็นว่าใช้คำว่าเมื่อพ้นกำหนดดีกว่า คำว่าภายหลังนั้นอาจจะภายหลังอะไรก็ได้ คณะกรรมาธิการจึงไม่เห็นชอบด้วย.

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีผู้ใดคัดค้าน ข้าพเจ้าก็เอาตามที่กรรมาธิการแก้ เมื่อพ้น๙๐ วัน

ต. ยู่เกี๊ยง ทองลงยา (ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี) : คือมีถ้อยคำของกรรมาธิการมีเวลาด้วย ข้าพเจ้าคิดว่าไม่ต้องใช้ก็ได้ คือให้ใช้พระราชบัญญัตินี้กำหนด ๙๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป.

ร.ต. ถัด รัตนพันธุ์ (กรรมาธิการ) : เมื่อสมาชิกเสนอขึ้นมาเช่นนั้นขอถอนเอาเวลาออก อ่านได้ความว่า "เมื่อพ้นกำหนด ๙๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป"

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้เมื่อพ้นกำหนด ๙๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีผู้ใดคัดค้าน ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมนี้อนุมัติ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๓ มาตรา ๔

พระพินิจชนากร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่) : ข้าพเจ้าขอเสนอความเห็นเพื่อสงวนเวลาของสภาฯ นี้ ข้าพเจ้าได้แปรญัตติให้ตัดมาตรา ๔—๕—๖ และ ๗ ออก ก็โดยเหตุที่มีเหตุผลดังนี้ เพราะเหตุว่า.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาแต่มาตรา ๔ ก่อน แล้วก็

มาตรา ๕ และ ๖ พูดทีหลัง

พระพินิจชนากร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่) : ก็ยังดีใหญ่ ข้าพเจ้าคิดว่าที่พูดดังนั้นก็เพื่อจะสงวนเวลา การที่ข้าพเจ้าเสนอให้ตัดมาตรา ๔ นี้ก็โดยมีเหตุผลดังจะกราบเรียนให้ทราบดังนี้ คือการอุตสาหกรรมยางสนนี้เพิ่งจะได้คลอดออกมาหรืออยู่ในท้องก็ได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นเราก็มาตีหัวให้ตายดังที่เราได้เคยตีหัวอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่นอย่างน้ำตาลและอะไรอย่างอื่น ๆ เราก็มีภาษีภายในแล้ว แล้วเราบอกว่าเราจะมีการควบคุม และการควบคุมนั้นข้าพเจ้าเห็นด้วย สำหรับยางสนนี้เราจะต้องสั่งจากต่างประเทศปีหนึ่งเป็นอันมาก พอเราทำได้ในเมืองไทยเราก็ตีหัวเสียและให้ได้รับความลำบาก และถ้าทำไม่ได้แล้วก็หมายความว่าจะต้องตายในครรภ์ เมื่อเช่นนี้แล้วข้าพเจ้าก็จะเสียใจมาก และการควบคุมนั้นข้าพเจ้าก็ยินดี ไม่ใช่ว่าจะไม่ให้ทำ แต่อาจจะทำไม่ได้อย่างอุตสาหกรรมอื่น ๆ นั้น นอกจากนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าเราควรจะควบคุมส่งเสริมอุตสาหกรรมต่าง ๆ ดังนี้ เราควรจะวางอัตราเป็นราคาไว้ ที่เราเรียกว่าส่งเสริมเราควรจะได้มีการส่งเสริมขึ้นจะมีราคาไว้เท่าไร เช่นโรงทำกระดาษของเราจะตั้งราคาซื้อยางสนของเราเพื่อจะได้เป็นการส่งเสริมด้วย ดังเช่นอย่างเมื่องญี่ปุ่นเจ้าพนักงานเขาขอร้องว่ารัฐบาลจะต้องซื้อข้าวหาบละเท่านั้น ๆ และรัฐบาลก็จะต้องซื้อข้าวด้วยราคาแพงเพื่อจะส่งเสริมการทำนา การอุตสาหกรรมเช่นนี้รัฐบาลจะควบคุมแล้วก็ควรจะส่งเสริมไปด้วยกัน การหยุมหยิมอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ควรจะตัดออกเสีย และเราจะควบคุมโดยเฉพาะเจาะจงอย่างไร การห้ามอย่างโน้นอย่างนี้ ไม่จำเป็นจะต้องไปเรียกค่าธรรมเนียมหยุมหยิม เช่นเพียง ๒๕ สตางค์ อะไรเหล่านี้เป็นต้น

ขุนพิเคราะห์คดี (ผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น) : ในเรื่องยางสนนี้ข้าพเจ้าได้เคยสนับสนุนมาครั้งหนึ่งแล้ว สำหรับในข้อแปรญัตตินี้ ด้วยเหตุผลอะไรด้วยเหตุผลว่าการทำลายต้นสนนี้ ทำลายกันมากต่อมาก คือเจาะเอายางแล้วยังทำลายต้นเสียอีก ต้นสนนี้ทำกันมาตั้งแต่ขุนพิเคราะห์ ๆ ยังไม่เกิด ในการควบคุมนี้รัฐบาลไม่ได้มีความประสงค์ที่จะเก็บภาษี คือคิดแต่เพียงว่าใครทำยางสนก็มาขออนุญาตเสียค่าธรรมเนียม ๒๕ สตางค์เท่านั้นเอง ที่นี้เราอยากจะรู้จำนวนในทาง

เศรษฐกิจของเรา คือเศรษฐกิจในการที่ทำยางสนนี้มีเท่าไร นี่ข้าพเจ้าอธิบายในส่วนใหญ่ และรัฐไม่ได้มีความประสงค์ที่จะเก็บภาษีในยางสนเลย เพียงแต่อยากจะรู้จำนวนสนเท่านั้นว่าใครจะขออนุญาตครอบครองสนมีจำนวนมากน้อยเท่าไรรัฐจะสงวนเอาไว้ และรักษาให้อยู่ในฐานะอันดีเพื่อเราจะได้ทำกระดาษและเพื่อใช้ยางสนเป็นอาชีพของประเทศชาติด้วย เพราะฉะนั้นในการสงวนทั้ง ๓ ลักษณะเรามองเห็นแล้วว่าเราควบคุม ไม่ใช่ว่าเราจะไปเก็บภาษีอากรราษฎรเดือดร้อนนี่ข้าพเจ้าก็เห็นด้วย ไม่ใช่อย่างสงวนป่าดังที่แล้วมา เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าสมควรแล้วที่กรรมาธิการพิจารณามานี้ ฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ

ร.ต. สอน วงษ์โต หลวงศักดิ์-รณการ รับรอง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : มีผู้เสนอได้ลงมติแล้ว ผู้ใดเห็นว่ามาตรานี้ควรให้เป็นไปตามร่างเดิม ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าให้เป็นไปตามร่างเดิมของกรรมาธิการ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : มาตรา ๕

พระพินิจธนากร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่) : ในมาตรา ๕ นี้ ข้าพเจ้าก็ได้ขอแปรญัตติไว้เช่นเดียวกัน เมื่อกี้ข้าพเจ้าได้อธิบายแล้วว่ารัฐบาลนี้ควรจะส่งเสริม และในบัดนี้ข้าพเจ้าขออธิบายต่อไปว่าสนเป็นต้นไม้เป็นของผุง่าย ถ้าแม้ว่าเราไม่ได้ไปเจาะยางก็ดีและอะไรดังนี้ อายุของมันก็ไม่ถึงร้อยปี คือไม่กี่สิบปีก็ตายไปเองและโดยมากแม้แต่ไม่เจาะก็ตาย เมื่อเราเจาะได้ยางมาแล้ว ทำไมเราจึงไปกีดกันไม่ให้คนเหล่านั้น อีกประการหนึ่งในการที่จะให้ผูกขาดนั้นข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง การผูกขาดนั้นตัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลผู้ยากขนไปให้แก่คนมีเงิน คนมีเงินจะได้ประมูลและไปเรียกผลประโยชน์จากคนจนอีกที เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอเสนอให้ตัดออกเสีย

ขุนพิเคราะห์คดี (ผู้แทนราษฎรจังหวัดขุขันธ์) : ในมาตรา ๕ ที่จะอนุญาตให้เจาะต้นสนนี้คือรัฐบาลไม่มีความประสงค์ที่จะให้ต้นสนตาย

และตามลักษณะวิธีการของเกษตรและป่าไม้ซึ่งจะอนุญาตได้ ตามวิธีการเจาะของพลเมืองนั้นใช้วิธีเผา ที่นี้เราจะเจาะให้มันไหลเซาะลงมาในตัวของมันเอง การเจาะในมาตรา ๕ นี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ต้องมีวิธีการอย่างใด นอกจากจะกำหนดให้ คือให้เจาะ แต่ว่าไม่ให้ถันสนตาย และให้ถันสนยืนต้นอยู่ได้ และอย่างขุนพิเคราะห์คดี นั้นถ้าไปเจาะถันสนอาจจะตายได้ ถ้ารัฐบาลกำหนดให้เจาะสองรูได้อย่างที่ได้เคยปฏิบัติมาแล้วในเรื่องนี้ อีกประการหนึ่ง อย่างจังหวัดชุขันธ์ราษฎรก็ได้ทำเป็นไร่ ๆ ซึ่งถ้าเขาจะมาขออนุญาตก็เสียค่าธรรมเนียมเพียง ๒๕ สตางค์เท่านั้นเอง ซึ่งเป็นค่าธรรมเนียมไม่ใช่ค่าภาษี นี่ก็เพราะเหตุว่าเราต้องการจะรู้ว่าราษฎรของเรามีอาชีพในทางนี้มีจำนวนเท่าไร และในทางเศรษฐกิจนั้น เศรษฐกิจได้เดินไปแค่ไหนแล้ว สำหรับการดำเนินการของประเทศชาติจะต้องมองถึงการดำเนินการของพลเมือง เช่นในเรื่องนี้ก็จะต้องรู้ว่าคนทำสนมีเท่านั้น ๆ นี่เราจะต้องมองถึงเศรษฐกิจของประเทศชาติว่ามีความเจริญถึงขีดที่จะต้องขอภาษีอากรจากเขาแล้วหรือ ถ้าถึงขีดแล้วเขาก็ไม่ขัดข้อง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าไม่น่าจะมีปัญหาอะไร ที่จะตัดออก เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ

(มีสมาชิกยกมือรับรอง)

หลวงศรีประกาศ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่) : ตามธรรมดาตามสิทธิของผู้แปรญัตติ เมื่อเขายังไม่ทันพูด เมื่อเขายังไม่ทันอภิปรายแล้วก็จะให้ลงมติเช่นนี้จะเป็นการยุติธรรมหรือไม่ ดูไม่มีความยุติธรรมอะไรเลย เพราะฉะนั้นก็ควรจะเอาแต่เฉพาะของคนนั้น ส่วนของข้าพเจ้าซึ่งยังไม่ได้พูดสักคำ เฉพาะในมาตราที่พระพินิจธนากรให้ตัดออกให้ลงมติได้ แต่ในส่วนของข้าพเจ้าที่แปรควรจะให้พูดก่อน ข้าพเจ้าขอเปิดอภิปราย เพราะไม่อยากจะทำให้ข้อบังคับนั้นเสียไป

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ข้าพเจ้ายังไม่ได้เสนอให้ที่ประชุมวินิจฉัยให้ลงมติในข้อไหน แต่ถ้าแม้ว่ามีคำแปรญัตติของท่าน ข้าพเจ้าก็จะได้สงวนไว้ ฉบับก่อนนั้นไม่มี มีแต่ของพระพินิจธนากรคนเดียว คนอื่นก็ไม่ได้พูดอะไร ในมาตรา ๕ นี้ก็ปรากฏว่ามีของหลวงศรีประกาศอยู่เหมือนกัน ซึ่งข้าพเจ้าได้คอสงวนอยู่แล้ว แต่ในเรื่อง

นี้จะเกิดลงมติก็ลงมติในเรื่องของพระพินิจ ธนากร ที่ขอให้ตัดออก ส่วนในข้อแปรญัตติท่านข้าพเจ้าก็จะขอให้ลงมติทีหลัง

นายไต๋ ปาณิกบุตร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร) : ข้าพเจ้าขอสนับสนุนผู้แปรญัตติและขอเปิดอภิปรายต่อไป แต่ว่าอยากจะพูดนิดหน่อยเพื่อให้เห็นเหตุผล คือว่าในมาตรา ๕ นั้น ถ้าแม้ว่าไม่มีก็ปฏิบัติได้ตามกฎหมายนี้ แต่ว่ามีหลายอันที่จะสนับสนุนผู้แปรญัตติ คือว่าที่จะให้อำนาจเจ้าพนักงานเกินไปในทางที่จะผูกขาดหรือว่าจะทำการบำรุงอะไร ซึ่งข้าพเจ้าเห็นควรจะต้องอภิปรายและพึ่งเหตุผล เพราะฉะนั้นขอให้เปิดอภิปรายต่อไป ผู้ใดเห็นด้วยขอได้โปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้ใดเห็นว่าควรจะเปิดอภิปรายต่อไป ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นอันว่าเปิดอภิปรายต่อไป

นายไต๋ ปาณิกบุตร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร) : ข้าพเจ้าขอสนับสนุนท่านผู้แปรญัตติใน มาตรา ๕ นั้น ถึงแม้ว่าจะไม่มีไว้ในกฎหมายนี้ เจ้าพนักงานก็มีอำนาจที่จะแปรญัตติให้เป็นผลไปตามพระราชบัญญัตินี้ได้ แต่ว่ามาตรา ๕ นี้กลับให้อำนาจเจ้าพนักงานเกินไปในการที่จะวางโครงการเปิดบิดบ่าได้ตามหลักวิชาและอาจให้อนุญาตโดยจำนวนต้นหรือโดยเช่าผูกขาดเป็นบ่า ๆ ไปก็ได้ ซึ่งข้าพเจ้าเข้าใจว่านโยบายนี้อาจจะขัดกันกับนโยบายของรัฐบาลการบำรุงในทางอื่น ซึ่งเราได้ว่ากันมากมายแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรจะให้อำนาจชนิดนี้ตราเป็นกฎหมายไว้ในที่นี้ ควรจะเป็นอำนาจในทางปฏิบัติมากกว่า เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจะไม่พูดมากเท่านี้ก็พอเข้าใจกันแล้ว ฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะตัดออกตามความเห็นของผู้แปรญัตติ รัฐบาลจะว่าอย่างไร

นายเนย สุจิมา (กรรมาธิการ): การที่พระพินิจ ธนากร ขอแปรญัตติตัดมาตรา ๕ ออกนั้น คณะกรรมาธิการนี้ไม่เห็นด้วย เพราะมาตรา ๕ นี้เนื่องจากมาตรา ๔ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรา ๔ เราได้ผ่านมาแล้วโดยเรียบ

ร้อยไม่มีการแก้ไข แต่ส่วนท่านสมาชิกผู้หนึ่งขอตัดคำออกทั้งหมดนั้น คณะกรรมาธิการขอชี้แจงด้วยเหตุว่าป่าบางป่าซึ่งอยู่ในที่ห่างไกลชุมนุมชน บุคคลไม่สามารถจะทำการประกอบการทำยางสนหรือเจาะยางสนโดยอยู่ห่างเช่นภูกะดึงเป็นต้น ป่าชนิดนี้รัฐบาลมีสิทธิ์ที่จะเปิดเอกชนยึดถือเพื่อประโยชน์ในการนั้นให้ด้วย เพราะฉะนั้นในมาตรา ๕ จึงได้มีว่าดังนี้ "พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจวางโครงการเปิดปิดป่าได้ตามหลักวิชาการ และอาจให้อนุญาตโดยจำนวนต้นหรือโดยเช่าผูกขาดเป็นป่า ๆ ไปก็ได้ และในการอนุญาตผูกขาดจะให้เรียกประมูลค่าเปิดป่าด้วยก็ได้" เรื่องเป็นเช่นนั้นขัดกันอย่างเช่นป่าสนอยู่ในภูกะดึง และถ้ามีบุคคลสองสามคนสามารถไปทำการเก็บและเจาะยางสนได้ รัฐบาลอาจให้อนุญาตป่าสนซึ่งอยู่ในภูกะดึงนั้นเป็นป่าซึ่งให้เอกชนผูกขาดได้โดยมีการประมูลซึ่งเขาจำเป็นจะต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก และได้ประโยชน์แก่รัฐบาลและทั้งส่วนบุคคลด้วย เพราะฉะนั้นคณะกรรมาธิการจึงไม่เห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ

นายไต๋ ปาณิกบุตร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร) : ข้าพเจ้าคิดว่าบางทีเราอาจจะทำความเข้าใจกันได้ บางทีท่านกรรมาธิการจะไม่เข้าใจความมุ่งหมายที่ข้าพเจ้าว่า มาตรา ๕ ที่ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับผู้แปรญัตตินั้น ถึงไม่มีมาตรา ๕ เจ้าพนักงานอาจจะดำเนินการบริหารได้เช่นเดียวกันที่ว่าไว้ในมาตรา ๕ ซึ่งเป็นการสมควรที่จะทำตามเหตุการณ์และท้องถิ่น ๆ เป็นเรื่อง ๆ ไป แต่ถ้าจะเขียนไว้ให้ชัดเจนเช่นนี้แล้วจะกลายเป็นให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานมากเกินไป อาจจะเสียหายได้ และข้าพเจ้าเห็นว่าตัดออกอย่างผู้แปรญัตติก็จะไม่ทำให้งานบริหารได้กระทบกระเทือนอย่างไรเลย ข้าพเจ้าเห็นว่าที่กรรมาธิการอ้างถึงป่าบางป่าเป็นเฉพาะท้องถิ่นแต่ว่าตามหมายนั้นเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับทั่วไป ถ้าให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานและวางไว้โดยเปิดเผยเช่นนี้แล้วก็จะเป็นอันตรายแก่ประชาชนและแก่ผู้ที่จะเกี่ยวข้องในการนี้ นี่เป็นการแคบเกินไป ในฐานะที่เราเป็นผู้แทนราษฎรเราจำเป็นจะต้องเปิดทางกว้าง ๆ ไว้แก่ประชาชนและการที่จะให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานโดยเด็ดขาดเป็นหลักทั่ว ๆ ไป ให้เป็นการเกินควรนั้นเห็นว่ายังไม่เหมาะ อีกประการหนึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าแม้ไม่มีมาตรา

๕ นั้นรัฐบาลก็อาจจะทำได้ เพราะฉะนั้น ขอให้ท่านพิเคราะห์ดูอีกที และในมาตรา ๖ ก็ให้อำนาจไว้ซึ่งได้ผลในมาตรา ๕ แล้ว เพราะฉะนั้นในการตัดมาตรา ๕ ออกนั้นดีกว่าไม่ตัดจะไม่กระทบกระเทือนในทางฝ่ายบริหาร และไม่เป็นการให้อำนาจแก่ฝ่ายบริหารจนเกินไป ขอให้มองในเรื่องผูกขาด ขออย่าแย้มว่าถ้าให้ผูกขาดแล้วพลเมืองจะเสียเปรียบได้มาก และในเรื่องทุน ท่านผู้ที่อยู่ในภาคนี้คงจะเข้าใจได้ดีกว่าข้าพเจ้า

เจ้าพระยาศรีธรรมาธิเบศ (ประธานกรรมาธิการ) : ข้าพเจ้ายืนขึ้นพูดแล้ว แต่ว่าสมาชิกยังพูดไม่เสร็จ เมื่อเสร็จแล้ว จึงอยากจะได้อภิปราย ที่ว่ากรรมาธิการไม่เข้าใจความหมายนั้น ตรงกันข้าม ข้าพเจ้าได้เข้าใจความหมายของท่านดี และในเรื่องนี้ได้พิจารณากันในชั้นกรรมาธิการเป็นเวลานานว่าจะควรออกกฎหมายนี้หรือไม่ และกรรมาธิการผู้หนึ่งก็ได้อธิบายแล้วว่าในการที่จะให้อำนาจฝ่ายบริหารใช้ดุลพินิจว่าจะควรอนุญาตให้อยู่ในขอบเขตที่จะพิจารณาว่าในบ่าซึ่งเปลี่ยว และบุคคลบางคนไม่มีโอกาสและไม่มีพาหนะพอที่จะทำได้ ถ้าหากว่าเราไม่ให้อำนาจฝ่ายบริหารที่จะให้ผูกขาดไปแล้ว ประโยชน์ที่ควรจะได้แก่รัฐก็ย่อมจะไม่ได้ นั่นก็ข้อหนึ่ง และอีกข้อหนึ่งที่ท่านว่าแม้จะตัดมาตรานี้ออก รัฐบาลก็อาจจะทำได้ คือฝ่ายเจ้าหน้าที่อาจจะอนุญาตได้เหมือนกัน ข้าพเจ้าสงสัยนักว่าก็เมื่อท่านเองเห็นชอบในการที่จะให้ผูกขาดบ่าไปได้ตามความในมาตรานี้แล้ว เหตุไฉนจึงจะไปตัด และเมื่อเราได้ตัดลงในหลักการแล้วเราเขียนไว้ให้ราษฎรรู้จะมีดีกว่าที่จะไปเข้าใจเอาเองหรือ ข้าพเจ้าเองบางอย่างข้าพเจ้าถือเป็นหลักการ คณะกรรมาธิการนี้ถือหลักว่าอำนาจใดที่รัฐสภาฯ นี้ให้แก่รัฐบาล ก็ควรจะตรึงตราเป็นลายลักษณ์อักษรให้ปรากฏแก่ราษฎร ไม่ใช่ให้อยู่ในใจ หรือรัฐบาลไปทำอะไรตามชอบใจ ข้อนี้แม้ว่าสภาฯ นี้ไม่เห็นชอบด้วยในการผูกขาดสภาฯ นี้ก็จะได้พิจารณาวินิจฉัยว่าควรจะอนุญาตให้ผ่านฝ่ายบริหารอนุญาตหรือไม่อนุญาต แต่ถ้าเราไม่คงมาตรานี้ไว้ ก็เหตุใดสมาชิกจะมีโอกาสเถียงกันในข้อนี้ได้ และราษฎรจะรู้ได้อย่างไรว่าฝ่ายบริหารมีอำนาจอันใดบ้าง ด้วยเหตุนี้คณะกรรมาธิการจึงขอยืนยันว่าควรให้มีมาตรานี้อยู่ในพระราชบัญญัตินี้ เมื่อเราให้อำนาจอย่างใด

อย่างหนึ่งแล้ว เราก็ควรจะเขียนไว้ให้ชัดเจนในพระราชบัญญัติ

พระพินิจธนากร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่) : ตามที่ท่านผู้แทนพระนคร และผู้แทนเชียงใหม่ซึ่งมีใจกรุณาต่อข้าพเจ้า ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณท่านสมควรที่จะเป็นผู้แทนราษฎรจริง ๆ เพราะว่าท่านเป็นผู้แทนพระนครที่ไม่มีบ่า แล้วท่านยังเอาใจใส่ในที่ที่มีบ่าเช่นนี้ ข้าพเจ้าขอชมเชยท่านเป็นอย่างยิ่ง ท่านพูดเป็นที่จับใจข้าพเจ้า ข้าพเจ้าไม่อยากให้มีการผูกขาด การผูกขาดนั้นเป็นการให้โอกาสแก่คนมีเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้โอกาสแก่คนต่างด้าวที่จะไปทำนาบนหลังของพวกเราอีกทีหนึ่ง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าไม่สมัครเลยที่จะเห็นการผูกขาด อยากจะเห็นว่าใครจะมาทำยางสนก็มา โดยไม่เอาสตางค์อย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นจึงเสนอให้ตัดมาตรานี้เสีย การที่ท่านประธานกรรมาธิการว่าควรจะเขียนให้ชัดแจ้ง เพราะเรารับหลักการ เราไม่ได้รับหลักการในการที่จะให้มีการผูกขาด เรารับหลักการในการควบคุมยางสน เพื่อไม่ให้สูญพันธุ์ไป แต่วิธีควบคุมนั้นเราจะทำได้ถ้วนถี่โดยเขาทำไม่ได้ และจะทำให้มีวิธีทำนาบนหลังคนขึ้น ข้าพเจ้าจึงไม่เห็นด้วย

หลวงศรีประกาศ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่) : มาตรานี้ข้าพเจ้าได้แปรญัตติไว้ด้วย และเพื่อจะไม่ให้ท่านกรรมาธิการว่า เพราะเหตุว่าข้าพเจ้าไม่ได้มาชี้แจงก็เนื่องจากข้าพเจ้ามีความจำเป็นที่จะต้องกลับไปบ้านเสีย และกลับมาก็ไม่ได้รับคำบอกเล่าในการประชุมเพราะฉะนั้นก็เป็นการจนใจ ข้าพเจ้าเห็นว่าบ่าสนนี้เป็นบ่าสนเป็นบ่าที่เกิดมาสำหรับราษฎรเขาใช้เป็นประโยชน์แก่พวกเขา เพราะฉะนั้นถ้าหากว่ารัฐบาลจะมาเขียนกฎหมายให้เป็นการผูกขาด ข้าพเจ้าก็ขอแปรญัตติตัดเอาคำว่า "ผูกขาด" ออกเสีย ข้าพเจ้าแปรญัตติว่าดังนี้ "หรือโดยเช่าผูกขาดเป็นบ่า ๆ ไปก็ได้ และในการอนุญาตผูกขาดจะให้เรียกประมูลค่าเบิดบ่าด้วยก็ได้" นี้ตัดออกหมด เพราะเหตุว่าเราลองนึกดูง่าย ๆ ว่า บิดามารดาปู่ ย่า ตา ยายของผู้ที่อาศัยอยู่ในบ่านั้น เขาอยู่ด้วยความร่มเย็นของบ่า เขาได้ตัดไม้มาทำบ้านเรือนโรงของเขาอยู่ ที่นี้เราออกกฎหมายให้ไปประมูลผูกขาด

คนในป่านั้นไม่มีเงินพอจะผูกขาด เขาก็ทำงานในป่าสนไม่ได้ เมื่อเขาทำไม่ได้แล้ว เขาเกิดในป่า เขาต้องรักป่าของเขาแล้วเขาไม่มีบ้าน ไม่มีผลประโยชน์ในบ้านของเขาเลย เมื่อเช่นนี้แล้วราษฎรจะมีความรักใคร่ในเรื่องป่าไม้ได้อย่างไร ท่านลองนึกดูไม้สักที่ล่องลงมาถูกขโมยไปแล้วจะทำอย่างไร คนที่ล่องไม้นั้นก็มาจากไหน มาจากเมืองขะมุโน้น ไม่ใช่คนไทยเลย ในลำแม่น้ำต้องมีเจ้าพนักงานหลายร้อยหลายพันคน ไม่เช่นนั้นแล้วไม้ก็ถูกตัดหมด เมื่อมีการผูกขาดแล้วราษฎรไม่มีโอกาสได้ทำเลย ประมูลไม่ได้แน่ ๆ เพราะฉะนั้นการที่ข้าพเจ้ามาร้องขอนี้ก็เพื่อราษฎรจริง ๆ พวกเขามีบ้านเกิดอยู่ในป่านั้น เพราะฉะนั้นควรเห็นใจราษฎรเพื่อให้ราษฎรได้มีโอกาสได้ทำบ้าง

ขุนอินทรภักดี (ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์) : ปัญหาในเรื่องมาตรา ๕ ซึ่งเถียงกันอยู่นี้มีหลักสำคัญอยู่ว่า เราจะให้มีการผูกขาดหรือว่ามีอนุญาตให้เอกชนทำ มีเท่านั้นเฉพาะข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเห็นพ้องด้วยผู้แปรญัตติทั้งสองท่าน แต่ว่าแปรไปคนละอย่าง ท่านหนึ่งขอประทานโทษที่จะต้องระบุนามว่าพระพินิจธนากร ขอตัดออกทั้งมาตราแต่อีกท่านหนึ่งในจังเตียวกันหรือคุณหลวงศรีประกาศ ตัดคำว่า "ประมูล" นั้นออก คือหมายความว่าจะไม่ให้มีการประมูลกัน ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับผู้แปรญัตติในทำนองที่ว่าพระราชบัญญัตินี้ฉบับนี้เป็นพระราชบัญญัติควบคุมการทำยางสน ไม่ใช่เป็นพระราชบัญญัติภาษีการทำยางสน เมื่อคำแปรญัตติทั้งสองท่านต่างกัน แต่มีความมุ่งหมายเช่นเดียวกันเช่นนี้ เราจะเลือกเอาทางไหน สำหรับข้าพเจ้าเห็นว่าของคุณพระพินิจธนากร ซึ่งตัดออกทั้งมาตรานั้นจะมีประโยชน์กว่า เพราะเหตุว่าถ้อยคำที่คุณหลวงศรีประกาศตัดออกนั้นยังไม่ค่อยกลมกลืนกันดีนัก ถ้าหากว่าเราตัดออกแล้วจะไม่ทำให้พระราชบัญญัตินี้เสียไป เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าเมื่อเรามีความประสงค์ในอันที่จะควบคุมทำยางสน เพื่อไม่ให้คนทำลายฆ่าต้นสน เราจึงมีพระราชบัญญัติควบคุมให้มหาชนผู้มีอาชีพในทางนั้นไปเจาะต้นขนาดในขอบเขตการอนุญาตของเจ้าพนักงาน ไม่ใช่เราจะเก็บภาษี โดยเหตุนี้

ข้าพเจ้าจึงเห็นกับผู้แปรญัตติในทางที่ว่าตัดมาตรานี้ออกทั้งมาตรา

ขุนเสนาสัสดี (กรรมาธิการ): มาตรานี้คณะกรรมาธิการได้ปรึกษากันรอบคอบแล้ว และได้เรียกผู้แทนรัฐบาลมาชี้แจงได้ความว่า ที่ให้มีการผูกขาดเป็นบ่า ๆ ไปและเรียกค่าอนุญาตประมูลเบิดบ่าก็ได้นั้น เนื่องจากกรรมาธิการได้ชี้แจงมาแล้วมีใจความว่าบ่าซึ่งอยู่ห่างไกลบุคคลมาก เช่นแบบเขาบนดอย ไม่มีผู้ไปทำกินถึง ถ้าจะทิ้งไว้ก็หาประโยชน์อันใดมิได้ รังแต่จะให้ราษฎรไปสับไปเจาะเอาโดยพละตนเอง เพื่อสงวนบ่าตามพระราชบัญญัตินี้และให้พระราชบัญญัตินี้เกิดสิทธิโดยบริบูรณ์ก็ต้องมีมาตรานี้ด้วย ที่จริงตามหลักวิชาการแล้วจำเป็นที่บ่าใดไม่มีผู้ขออนุญาตเจาะก็ต้องให้ผูกขาดเป็นบ่า ๆ ไป ค่าใบอนุญาตประมูลนั้นจะเรียกก็ได้ไม่เรียกก็ได้แล้วแต่เจ้าพนักงานจะพิเคราะห์ กรรมาธิการได้ปรึกษากันหลายครั้งหลายหน ไม่มีหนทางใดจะแก้ให้ได้ เป็นการเสียใจขอยืนยันไว้

นายเลียง ไชยกาล (ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี): เนื่องจากกรรมาธิการได้กล่าวว่าได้มีการปรึกษากันหลายครั้งหลายหนนั้นแสดงว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ และปัญหานี้เป็นปัญหาสำคัญ ซึ่งควรจะสนใจเป็นอย่างยิ่ง ในมาตรานี้มีปัญหาอื่น ๆ แทรกแซงอยู่ การผูกขาดหมายความว่าให้อำนาจแก่คนคนเดียวที่จะจัดการหาประโยชน์ได้ ผลร้ายที่เหลือตกอยู่แก่ประชาชน และที่เหลือนั้นข้าพเจ้าขอให้คำนึงอีกครั้งหนึ่ง เวลานี้ก็เป็นเวลาที่สมควรจะเลิกกันได้แล้ว ข้าพเจ้าขอเสนอญัตติให้เลื่อนการประชุมไปในวันหน้า

ประธานสภาผู้แทนราษฎร: การที่จะเลื่อนไปนั้นข้าพเจ้าก็ไม่ขัดข้อง แต่ก่อนจะเลื่อนไปข้าพเจ้าขอเสนอญัตติด่วนของนายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ว่าให้สภาฯ หยุดการประชุมในวันเข้าปริมพรรษาในวันที่ ๒๒, ๒๓, ๒๔ เพื่อสมาชิกจะได้ไปประกอบการกุศลตามประเพณีในวันสำคัญนี้

หลวงศรีประกาศ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่): วัน ๑๔ ค่ำ สำหรับซื้อของเท่านั้นไม่เกี่ยวกับการบุญการกุศลอะไรเลย เราก็ทำงานกันได้ เพราะฉะนั้น วันที่ ๒๒ ไม่น่าจะเลื่อนอะไร เพราะได้แจกระเบียบ

วาระไปแล้ว สมควรจะให้มีการประชุมในวันนั้น

นายมงคล รัตนวิจิตร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช) : พระพุทธศาสนาของเราถือว่าเป็นพระศาสนาที่ยิ่งใหญ่และเป็นที่เคารพบูชาทั่วไป และสภา ฯ ของเราเวลานี้ก็มีเสียงอะไรอยู่นิดหน่อย ข้าพเจ้าคิดว่าเสียงนั้นได้แปรไปในทางเข้าใจผิด เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าอยากจะให้หยุดการประชุมตามที่มีผู้เสนอญัตติมา ข้าพเจ้าเห็นชอบด้วย

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดชนบุรี) : ในการที่ข้าพเจ้าได้ขอเสนอญัตติให้หยุดการประชุมในการเข้าพรรษานี้ก็เพื่อเคารพต่อพระศาสนา ซึ่งมีพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นประมุขอันใหญ่ยิ่ง พวกเราเคารพนับถือ.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่ใช่ขอให้ลงมติเถอะท่าน เข้าใจกันหมดแล้ว

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดชนบุรี) : สำหรับวันสำคัญนั้นมีวิสาขะ มาฆะ เข้าปุริมพรรษา.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่ใช่ เอาแต่เรื่องนี้

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดชนบุรี) : เพื่อให้ประโยชน์แก่สภา ฯ เรานับถือพระพุทธศาสนา เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงรวบรัดขอเสนอญัตติให้หยุดในวันที่ ๒๒ ๒๓. ๒๔ และขอเสนอให้ลงมติ

(มีสมาชิกรับรอง)

ร.ต. ถัด รัตนพันธุ์ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง) : วันที่ ๒๓ ไม่มีการประชุม ข้าพเจ้าเคารพต่อพระพุทธศาสนาเหมือนกัน เพราะฉะนั้นขอเปิดอภิปรายต่อไป

(มีสมาชิกรับรอง)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้ใดเห็นควรเปิดอภิปรายต่อไปขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนน้อย)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันปิดอภิปราย ที่นี้มีปัญหาว่าตามที่ผู้เสนอญัตติขอให้หยุดการ

ประชุมในวันที่ ๒๒, ๒๓, ๒๔ นี้ผู้ใด เห็นควรให้หยุดการประชุมใน วัน ๒๒ ๒๓, ๒๔ ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๓๕ ท่าน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑ ท่าน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าในวันที่ ๒๒, ๒๓ และ ๒๔ สภา ฯ หยุดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๕๐ นาฬิกา

คณะกรรมาธิการตรวจงานการประชุม

ร.ท.ก. บุญแถม บีตยานนท์	ประเสริฐ บัทมะสุคนธ์ ผู้จดรายงาน
ทองอยู่ พุฒพัฒน์	ประสิทธิ์ ศรีสุชาต ,,
เขียน กาญจนพันธุ์	ประเทือง อินทร ,,
ชุนวรศาสน์ครุณกิจ	ถิน จุฑะรพ ,,
เลียง ไชยกาล	สุรินทร์ ลีพลากร ,,
เทียบ นันทแพทย์	เลียงยือ ศรีสุชาต ,,
บุญศิริ เทพาคำ	เล็ก จารุนัฏ ,,
ร.ท. ทองคำ คล้ายโอภาส	
ทองกระจาย รัชตะวรรณ	

ตรวจแล้ว ลงวันที่ ๒๑ ส.ค. ๙๔

หลวงคหกรรมบดี

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พระยามานวราชเสวี

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร